

TOPONÍMIA EN DISSEMINAT A LA PERIFÈRIA DE PALMA (II): SA INDIOTERIA, 1784-1831

Antoni Ginard Bujosa

XXI Jornada d'Antroponímia i Toponímia. Santa Maria del Camí, 2008

INTRODUCCIÓ

A la XX Jornada d'Antroponímia i Toponímia (2007, La Real) presentàrem una comunicació sobre toponímia en disseminat a la perifèria de Palma,¹ referida a l'àrea de la barriada de sa Indioteria (GINARD, 2008). L'estudi dels topònims contribueix a la reconstrucció dels orígens de l'estructura territorial durant el segle XVIII i principis del segle XIX. La informació bàsica provenia dels capbreus, on figura el nom de la persona propietària, l'extensió, les confrontes i dades sobre la procedència de la propietat. L'àmbit de recerca se situa a l'espai entre el camí de Sóller i el camí vell de Bunyola i entre el torrent Gros i el torrent de na Bàrbara. Sense considerar les propietats més grosses (Son Orpina, Son Castelló, Son Hugo, Son Estaca, Son Daviu, etc.), l'interès se centrava en les propietats localitzades a l'àrea actual del camí dels Reis, camí Roig, camí de na Cerdana i camí de Can Gaietà, fins al camí Vell de Bunyola i al torrent Gros i fins al límit de l'actual polígon de Son Castelló.

Els resultats del treball precedent eren molt satisfactoris per conèixer l'origen i una primera evolució de sa Indioteria durant el segle XVIII. No s'aconseguia abastar la totalitat de la zona, perquè hi mancava –i manca, encara– la localització dels capbreus específics sobre una extensió d'entre vint i trenta quarterades (corresponents a Son Borràs, Can Moranta i altres), situada a migjorn del tram del camí dels Reis, entre la carretera de Sóller i la síquia de na Cerdana (és a dir, al sector de tramuntana de les propietats capbrevades).

Amb els capbreus, a més de la síquia de na Cerdana, dels camins (Roig, de Bunyola) i de les propietats més grosses, s'identificaren una sèrie de peces de terra especialment representatives que es remunten a finals del segle XVII i a la primera meitat del segle XVIII, com sa Bomba (o *sa Bombarda*), s'Hostalet, Can Perelló o Can Caragol, juntament amb altres topònims com Cas Ximarró, Can Martí o Can Fedelic i altres propietats. La collita toponímica no era excessiva durant el segle XVIII, però sí molt aclaridora com a punt de partida. En aquesta ocasió, l'objectiu no és altre que seguir el treball començat, per tal

¹ Pel que fa a la toponímia del terme de Palma també s'ha de tenir en compte la recent edició de Gaspar Valero (2008).

d'avançar en el coneixement de l'evolució de l'estructura territorial i de la formació de la toponímia tradicional mitjançant el seguiment dels registres documentals de la zona de sa Indioteria.

RECAPITULACIÓ I ESMENA

En relació al treball anterior (GINARD, 2008), és aconsellable començar amb una recapitulació i presentar una esmena. Primer, a través dels capbreus fou possible identificar més d'una vintena de propietats a la zona de sa Indioteria cap a 1774-1784. Segon, els topònims documentats pels capbreus eren escassos a finals del segle XVIII, la qual cosa ens duia a considerar que la nova toponímia estava en procés de formació. D'acord amb la nova documentació, la primera part era correcta, però les consideracions sobre la toponímia eren errònies.

A pesar que els topònims de les propietats puguin no aparèixer als documents notarials, és segur que la realitat social i el col·lectiu humà ràpidament havia assignat un nom a cada lloc, encara que fossin parcel·lacions aleshores recents. Una relació de la població de 1784, sens dubte feta a partir del coneixement directe i d'informació oral, és un exemple d'un primitiu recull toponímic. Per altra part, ens manca una sèrie de capbreuacions, que estava sense localitzar i encara no sabem on és, i seguim sense conèixer en concret la procedència d'una part de l'àrea estudiada. Això no obstant, la mateixa relació de població de 1784 ens aporta els topònims d'un conjunt de propietats que fins ara no s'han documentat a través dels capbreus, com Can Enric, Son Borràs o Can Moranta.

UN PETIT GRUP DE CASES (1784)

El conjunt de propietats que s'havia anat estructurant sobretot des de mitjan segle XVIII, l'any 1784 formava una petita agrupació de pobladors i de cases en disseminat que constitueix l'embrió de la barriada de sa Indioteria. L'any 1783, la Societat d'Amics del País decidia dur a terme un qüestionari per conèixer la població, els cultius, etc., a totes les viles de Mallorca; un *estado de la Población de esta Ysla con individualidad de Personas, y Sexos, frutos, manufacturas etc.* (ARM SEMAP 3.1, f. 111v). La informació de Palma se separava per parròquies i se sol·licitava, de manera explícita, el detall de la població intramurs i extramurs (ARM SEMAP 3.1, f. 125). Aquelles circumstàncies feien possible l'existència d'un primer llistat de famílies i cases de sa Indioteria.

A l'hora de remetre la resposta a la Societat, el prudent responsable de la parròquia de Sant Jaume, el *Dr. Dn. Pedro Torrandell Ror.*, consignava la població intramurs, però, per saber els habitants que hi havia fora de les murades dins el seu terme parroquial, decidia recórrer al vicari de Son Sardina per obtenir les dades. I així ho comunicava a la Societat:

Las Familias de la Parroquia de Sn. Jaime en la Ciudad son ... 938.

En Son Sardina eran en el año 1779 ... 115; pero desde entonces se han edificado muchas Casas, y por esto en el día, seran mas; he escrito al Vicario pa. qe. me embie el

numero de ellas que ahora hai i en tener la respuesta la entregaré a V.S. (full solt, ARM SEMAP 35/34).

El diligent vicari oferia una resposta amb dades extretes, sens dubte, de la informació directa, que constitueix un exemple d'un primitiu recull toponímic. Per tal de comptabilitzar el nombre de famílies feia una enumeració precisa de totes les cases disperses de l'àrea que aleshores abastava la vicaria de Son Sardina. El límit meridional del terme parroquial de Sant Jaume era el camí de Bunyola, amb la inclusió de sa Indioteria.

El vicari de Son Sardina no és un personatge qualsevol. Era el prevere Joan Muntaner Moner (Palma, 1750-1792), d'una important família de gravadors. És autor de notables pintures i gravats de temàtica religiosa i d'un gravat del general Barceló (vegeu JUAN TOUS, 1977: 47-48). Les primeres notícies de l'església de la Immaculada Concepció de Son Sardina són de 8 de setembre de 1708. La vicaria era dotada de pila baptismal el 5 d'abril de 1776 (ARCHIDUQUE, VIII: 328). No obstant la dependència de la parròquia de Sant Jaume, els primers «indioters» podien acudir als serveis religiosos a la capella de Son Nicolau, a l'altra banda del camí de Bunyola, possiblement reconeguda com oratori públic des del 1746 i que estava dins el terme parroquial de Sant Miquel.

El vicari Muntaner, coneixedor del terreny i amb el suport dels feligresos, elaborava una completa i acurada *Relacion de todas las Familias, ô Fuegos que comprehende la Parroquia de Son Sardina sufraganea de la de Sn tiago de Palma*, que conté el topònim de les cases i el nombre de famílies, que eren 153 en total (*Es el numero de las familias o fuegos ... 153*); signava: *Vicaria de Son Sardina, y Agosto 27 de 1784 / Juan Muntaner pro. y Vicario* (ARM SEMAP 35/34).

La relació del vicari Joan Muntaner de 1784 comptabilitza fins a 153 famílies i enumera un total de cent disset (117) topònims, més de dues dotzenes dels quals se situen a la zona de sa Indioteria.

Topònim (1784)	Famílies ô Fuegos
<i>Son Llompard</i>	1
<i>Son Pons dels Ullastres</i>	1
<i>Can Enrrich, está vacio</i>	
<i>Son Borrás</i>	1
<i>Ca ne Moranta</i>	4
<i>Can Gallet</i>	1
<i>Can Pedro Hoguer</i>	1
<i>Can Caragol, está vacio</i>	
<i>Can Padacer</i>	1

Topònim (1784)	Famílias ô Fuegos
<i>Mezon de Buñola</i>	1
<i>La Bombarda</i>	1
<i>Son Vent</i>	2
<i>Otro can Caragol</i>	
<i>Can Vadell</i>	1
<i>Can Santandreu</i>	1
<i>Ca ne Rotge</i>	1
<i>Can Faderich</i>	2
<i>Can Vicens</i>	2
<i>Can Poncell</i>	5
<i>Can Simó</i>	1
<i>Can Honofre</i>	1
<i>Son Castelló</i>	1
<i>Son Estaque, esta vacio</i>	
<i>Son Rigo</i>	1
<i>Son Arpina</i>	1
<i>Son Llorens, dicho can Digodarra</i>	1
<i>Son Daviu</i>	1
<i>Can Calet</i>	1

Tot en gros, l'any 1784, podem comptar poc més de trenta famílies, que serien equivalents a un centenar i mig de persones, distribuïdes tant en propietats grans com en petita propietat. *Ca na Moranta* i *Can Poncell* (després Can Barrera) agrupaven quatre i cinc famílies, respectivament, i dues *Son Vent*, Can Fedelic i *Can Vicens*. També hi havia propietats deshabitades.

En primer lloc, hi ha les possessions més grosses de Son Llompart, Son Pons, Son Castelló, Son Estaca, Son Rigo, Son Orpina i Son Daviu, la major part de les quals han desaparegut davall el polígon de Son Castelló (1964-1967). Quant a les propietats més petites, és possible identificar –lògicament amb el suport de dades anteriors (vegeu GINARD, 2008) i també posteriors– la pràctica totalitat de l'altra vintena de noms, de la gran majoria

dels quals l'any 1784 és la primera referència toponímica que coneixem. Són els topònims derivats dels establiments més antics de la barriada.

Topònim	1784
Can Enric	Propietat propera a la síquia de na Cerdana, és un topònim viu del qual en desconexim l'origen.
Son Borràs	Molt probablement, l'origen del topònim s'ha de trobar als <i>estims</i> de 1685: <i>Lo rafal dit Son Daviu de Miquel Borràs</i> (ARM D-1253, f. 191v). En relació al <i>Miquel Borràs per rafal dit Son deviu</i> , del 1685, s'ha documentat un <i>Gabriel Vidal fill de Joan</i> , l'any 1762 (ARM D-1273, f. 42). Documentat com a confronta el 26 de novembre de 1775. El 1800 es registra Son Borràs (o Son Borràs Vell), propietat de Joan Vidal. El nom que ha arribat és Can Borràs i també Son Borràs, confrontant amb Can Enric.
Ca na Moranta [Can Moranta]	<i>Ca na Moranta</i> seria el nom original de les terres de Can Moranta, situades entre l'actual camí dels Reis (tram paral·lel a la síquia de na Cerdana), el camí Terminal i el torrent Gros. El seu origen serien les terres de <i>Catalina Morante</i> , documentades el 1766 (ARM ERC 1122, f. 129). El topònim es relaciona amb diverses propietats, vinculades sobretot al llinatge Balaguer.
Can Gallet	Topònim desaparegut, que s'ha de situar al camí dels Reis, entre el camí de Bunyola i el Pontet. Ha de tenir relació amb dues quarterades de terra que s'establien el 15 d'agost de 1744 a Miquel Casellas, confrontant amb la síquia de na Cerdana, amb terres de Maciana Frau i amb el camí Roig [sic].
Can Pere Oguer	Topònim viu, al cantó camí de na Cerdana – camí dels Reis, que també ha de tenir relació amb les dues quarterades que s'establien el 15 d'agost de 1744 a Miquel Casellas, confrontant amb la síquia de na Cerdana, amb terres de Maciana Frau i amb el camí Roig. Quant a l'origen del nom, el 23 de juny de 1783, Sebastià Casellas capbrevava dues peces de terra (ARM ERC 1122, f. 41). L'any 1800, Sebastià Casellas, fill de Miquel i de Margalida Porcell, feia d'euguer a Son Bibiloni: Pastor de Ganado Mular [en] <i>Son Bibiloni</i> . Sebastià Casellas moria a Artà el 20 de desembre de 1801 (ARM ERC 1123, f. 111). El mateix any de 1800 es documenta <i>Can Sebastia Oguera- Sebn. Cañellas</i> [sic]. La continuïtat de Can Pere Oguer se segueix a través Margarita Casellas, segons testament de 2 de febrer de 1804, vàlid per la seva mort el 29 de novembre de 1805 (ARM ERC 1124, f. 105v-106), que era la propietària com a filla de Joan Casellas, mort el 24 de setembre de 1802 (capbrevada el 2 de juliol de 1793) (ARM ERC 1123, f. 115).

Topònim	1784
Can Caragol	Can Caragol és una de les propietats més antigues, que podria tenir l'origen en <i>Pessa de terra y casas de Miguel Palmer Caragol</i> , del 1685 (ARM D-1253, f. 190), que manté el nom fins a l'actualitat. La propietat de Can Caragol (vell) està situada entre el camí de na Cerdana i el camí de sa Bomba. La relació de 1784 registra <i>Otro Can Caragol</i> , en referència a unes altres terres també dites Can Caragol, situades prop del camí de Passatemps i de Son Sardina, que poden generar confusions. Fins i tot, a sa Indioteria, el malnom donava lloc a un altre topònim, Can Caragol Nou, situat prop de l'església parroquial, a l'altra banda del camí de Bunyola.
Cas Pedacer	Cas Pedacer és una propietat situada entre el camí dels Reis, la síquia de na Cerdana i el camí Vell de Bunyola. Maciana Frau tenia set quarterades, de pertinençies del rafal dit Son Fuster, com a hereva universal d'Antoni Frau, son pare, donatari de Pere Antoni Frau, per donació <i>causa mortis</i> , de 17 de gener de 1729, efectiva per la seva mort el 18 de gener de 1729; Pere Antoni Frau les posseïa en virtut de venda a son favor firmada per Melcion Frau, fill de Miquel, el 28 de març de 1693. Capbrevades el 16 de febrer de 1737 (ARM ERC 1116, f. 165). El topònim s'ha conservat fins a l'actualitat.
Meson de Buñola [s'Hostalet]	Anomenat també <i>Hostal</i> , o <i>Hostalet</i> , del pont del camí de Bunyola. La propietat és un establiment de 13 de novembre de 1679 (ARM ERC 1116, f. 165v). Un capbreu documenta les « <i>tierras llamadas lo Ostalet</i> », el 28 de febrer de 1774 (ERC 1122, f. 129). Cartografiat al mapa de Mallorca de 1784-1785. Era un hostel a un camí públic just al límit del terme municipal, a la confluència de l'actual camí dels Reis amb el camí Vell de Bunyola, prop del pont del torrent Gros. El topònim viu és <i>s'Hostalet</i> .
La Bombarda [sa Bomba]	Era una propietat d'extensió considerable situada al camí Vell de Bunyola, documentada <i>sa Bombarda</i> (segles XVIII-XIX) i <i>sa Bomba</i> , des de principis del segle XIX. L'estructura d'un antic molí de vent és característica de les cases. També dóna nom al camí de sa Bomba. Després d'una ocupació urbana intensiva, es conserven les cases de sa Bomba.
Son Vent	<i>Son Vent</i> és un topònim efímer que, per dades posteriors, s'ha de vincular a les propietats de Melcion Carrió, fuster, un dels establidors més antics, que adquiria terres el 2 d'agost de 1744 i el 16 de novembre de 1766. Els topònims posteriors seran Can Melcion i, sobretot, Cas Mestre, per l'ofici de fuster, i Can Perelló, per Miquel Perelló (que venia a Melcion Carrió una peça de terra que correspon a Can Perelló i a Ca sa Viuda).

Topònim	1784
<i>Can Vadell</i>	<i>Can Vadell</i> ha de fer referència a dues quarterades de terra de Jaume Vadell, resultants de l'establiment de 15 d'agost de 1744 (ARM ECR 572, f. 66-67), prop del camí Roig.
<i>Can Santandreu</i>	Pel seguiment posterior, <i>Can Santandreu</i> és més que probable que tenguí l'origen en mitja quarterada de terra traspassada, el 15 de febrer de 1767, per Jaume Vadell a Catalina Frontera, filla de Martí Frontera, prop de Can Martí. Amb el mateix nom, hi ha un altre <i>Son</i> o <i>Can Santandreu</i> a Son Sardina, a tocar del camí de Sóller, que pot provocar confusió.
<i>Ca ne Rotge</i> [sic]	Topònim molt vacil·lant, posteriorment relacionat amb Baltasar Garau, i documentat com <i>Can Tasa</i> , <i>Can Taza Garau</i> , <i>Can</i> o <i>Ca na Rotger</i> o <i>Ca na Gotleu</i> . S'ha conservat Can Gotleu, prop de Can Caietano (antic Can Ratat).
<i>Can Fedelic</i>	Propietat situada prop del camí de na Cerdana, que prové de la segregació de Can Caragol. El 3 d'abril de 1784, Josep Grimalt venia a Rafel Jaume tres quarterades i mitja amb cases construïdes, anomenades <i>Can Caragol</i> , que el 13 d'abril de 1722 havia donat Jordi Palmer <i>Caragol</i> a Pere Grimalt. A partir de 1800 es documenta amb diverses grafies (<i>Felelich</i> , <i>Fidelis</i> , <i>Fedelich</i>). És <i>Can Fedelic</i> .
<i>Can Vicens</i>	<i>Can Vicens</i> (Vicens Busquets era el marit de Sebastiana Calafat, 1805 i 1807) és una primera denominació de les terres que després seran Cas Ximarró. Són diverses propietats procedents de l'establiment fet a Joan Calafat el 15 d'agost de 1744. El 17 de juliol de 1793, es documenta una confronta <i>con tierra de herederos de Juan Calafat alias Xamarro</i> [sic] (ARM ERC 1122, f. 143v-144). El topònim Cas Ximarró, documentat a partir de 1800, té l'origen en el malnom d'un dels primers establidors. El malnom Ximarró ha arribat a l'actualitat vinculat al llinatge Busquets.
<i>Can Poncell</i>	El nom <i>Can Poncell</i> ha de referir-se a les terres dels hereus de Rafel Porcell (mort el 7 de març de 1755), procedents del rafal Son Fuster, que confrontaven amb Son Orpina i amb Son Castelló, situades prop del camí de Son Castelló (capbrevades el 6 de juliol de 1739). En origen eren tres quarterades d'Onofre Porcell, <i>mayor</i> , en virtut d'establiment al seu favor fet per Miquel Roca als <i>Genestar</i> , el 19 de febrer de 1688 (ARM ERC 1122, f.128-129; i 1123, f. 8-10). El topònim posterior és Can Barrera, amb diverses propietats (situades al límit amb l'actual polígon de Son Castelló).

Topònim	1784
<i>Can Simó</i>	<i>Can Simó</i> té l'origen en dues quarterades de terra de Joan Bauzà, resultants de l'establiment de 15 d'agost de 1744, prop del camí Roig.
<i>Can Onofre</i>	El topònim <i>Can Onofre</i> de 1784 ha de fer referència a Onofre Cañellas, gendre de Martí Frontera i pare de Martí Cañellas. Can Onofre segueix fins al 1813, però el nom posterior és <i>Can Martí</i> , que prové de Martí Frontera (mort el 1756), titular d'un dels establiments més antics, de 15 d'agost de 1744. El topònim <i>Can Martí</i> s'ha documentat el 23 d'octubre de 1786 en el testament de la seva filla Catalina Frontera (ARM T-1034, f. 1-4); Can Martí, com a confronta, el 7 de juliol de 1793. S'ha conservat Can Martí, prop de la síquia de na Cerdana.
<i>Can Digadarra</i>	Topònim i malnom molt lligat a sa Indioteria. D'origen desconegut, el topònim s'ha documentat vinculat al llinatge Figuerola sobre terres procedents de Son Llorens. Era una propietat desapareguda dins el polígon de Son Castelló (1964-1967), que es mantenia com a malnom i també com a topònim d'altres cases dins sa Indioteria.
<i>Can Calet</i> [Can Quelet]	Topònim derivat d'un malnom. L'origen ha de ser <i>Mgl. Jaume de Juan y de Mada. Vanrrell Misage en Son Castayó</i> , documentat a partir de l'any 1800. Anys després, Miquel Jaume, natural de Llorito, formalitzava la compra d'un quartó i mig de terra, dins Cas Ximarró, a Vicenç Jordà i Sebastiana Blanch el 21 de maig de 1809 (documentat el 22 de novembre de 1825, ARM ERC 1123, f. 66).

Aquell mateix any de 1784, l'esmentat *Mesón de Buñola* (Hostal, o Hostalet, del pont del camí de Bunyola) apareix al mapa de Mallorca de 1784-1785, patrocinat per Antoni Despuig, que també representa, a l'altra part del torrent Gros, dins Marratxí, els establits de *Câ Buc* (Can Buc), assenyalats com un lloc format per «*Muchas casas separadas ó Establecimientos*». Pocs anys després, la descripció de Jeroni Berard (1789) referida a Marratxí indica que «*Can Buch también son varias casas reunidas*» (BERARD, ed. 1983: 302). Quant al topònim, s'ha documentat Antoni Frau *Buch*, el 28 de febrer de 1774 (ARM ERC 1122, f. 129).

El mapa de Mallorca de 1784-1785 situa igualment les propietats més grosses, amb el signe de «*Casa de campo o Predio*». Dins el terme de Palma: *Sô Llôpart* (Son Llompart), *Sô Pons* (Son Pons), *Sô Sât Andreu* (Son Santandreu), *Sô Daviu* (Son Daviu), *Sô Llorès* (Son Llorens), *Sô Arpina* (Son Orpina), *Sô Staca* (Son Estaca), *Sô Rigo* (Son Rigo), *Sô Casteyó* (Son Castelló), *Sô Nicolas* (Son Nicolau), *Sô Hugo* (Son Hugo), *Sô Moll* (Son Moll), *Tanca* (Sa Tanca), *Sô Cladera* (Son Cladera), *Sô Fuster* (Son Fuster). Més al nord de Son Llompart i del «*Lugar chico*» de *Sô Sardina*, hi ha *Sô Bibiloni* (Son Bibiloni), així com la *Fuête* (la

font de na Pere o de Mestre Pere) i el torrentó. Cap a llevant, entre el torrent Gros i el torrent de Coanegra, a banda i banda del camí de Bunyola, dins el municipi de Marratxí (excepció feta de Son Reus), hi apareixen les propietats del Pla de Son Nebot: *Sô Reus* (Son Reus), *Sô Frau* (Son Frau), *Câ Buc* (Can Buc), *Sô Nabet* (Son Nebot), *Sô Guiem* (Son Guillem), *Sô Macià Negre* (Son Macià). A més dels topònims de les possessions (Son Macià amb «*oratorio publico*»), el mapa cartografia els torrents («*Torrente*») i els camins («*Camino de Ruedas*»), dels quals ens interessen el camí de Bunyola (amb el pont per damunt del torrent Gros) i el camí que passa entre Son Orpina i Son Estaca i que acaba al pont del torrent Gros, que ha d'identificar-se amb el camí Roig. La informació referida als cultius de la zona només indica genèricament el conreu de l'olivera («*Olivares*») i, més en concret, de vinya («*viñas*») sobretot a les proximitats de Son Nicolau.

ELS PRIMERS ANYS DEL SEGLE XIX (1800-1818)

Durant el primer terç del segle XIX els padrons de milícies i de població referits al terme de Palma són una font de primera mà. Les funcions dels padrons eren sobretot per a les quintes; també hi ha relacions de propietats, amb finalitat tributària. La documentació conté dades sobre la toponímia en disseminat i d'altres aspectes de caire demogràfic i social. En conjunt, l'estructura de la distribució territorial de sa Indioteria ja és ben coneixedora a través dels microtopònims, que són l'element per identificar les propietats i per situar-les en disseminat, d'acord a un esquema d'enumeració continuada que segueix un criteri d'ordre itinerant o de proximitat. Amb el pas del temps, sens dubte, la colonització i els assentaments humans s'anaven consolidant en paral·lel a la fixació de la toponímia. A principis del segle XIX, la definició d'alguns topònims encara és vacil·lant. Són significatius els diversos exemples de *Cases Noves*.

Els llistats són bastant repetitius. Els documents no coincideixen sempre en el registre dels mateixos topònims ni en el mateix ordre; contenen errors o confusions evidents i també hi poden mancar noms de lloc. Per altra part, és clar que, per part nostra, la identificació correcta de la totalitat de les propietats no ha estat gens senzilla, sobretot en els casos que un mateix nom es refereix a peces diferents, situades a altres indrets propers (Son Sardina, per exemple). Fins a 1818, la sèrie dels documents transcrits correspon a diversos padrons des del 1800 i especialment a tres padrons (de 1807, de 1813 i de 1816), una relació de finques de 1817, dues relacions de propietats de 1817 i 1818 i un padró general de 1818. Les referències dels padrons segueixen entre 1826 i 1831.

PADRONS 1800 DE 1807

Els padrons fets per als allotjaments a les milícies a principis de la centúria, entre 1800 i 1807, tan sols tenen en compte la població masculina. Són, en general, una font limitada i parcial, que no acaba d'oferir una visió de conjunt, però que és interessant per aspectes

concrets, tant toponímics com demogràfics. S'han extret dades dels padrons de 1800, 1805 i 1807 (AMP FP 68).

L'any 1800, algunes identificacions generen dubtes; a pesar de tot, hi ha nous registres de topònims com Cas Ximarró, Son Borràs Nou o Can Casetes, Can Pasquet, *Can Balla* (Can Batle, veure capbreu de 2 de juliol de 1793, Joan Frau, prop de Can Martí) o Cas Mestre (de Melcion Carrió). L'any 1807 apareixen *Ca na Fosca* (prop de Can Barrera); *Can Colau Baña* [sic] (veure capbreu de 29 d'agost de 1805, Nicolau Orell, Cas Ximarró); Can Simó Vell i Can Simó (Nou); Can Ratat (Can Caietano) o Ca na Biniali (al camí dels Reis, entre el camí de Bunyola i el Pontet). Al mateix temps, es van individualitzant els topònims de Can Moranta i es registren diverses *cases noves*: la més significativa, *Ses cases noves des Mestre* (Melcion Carrió), seria una primera referència de l'actual Ca sa Viuda (Can Perelló, 1818).

1) Un primer padró és de l'any 1800 (AMP FP 68/1, s/f). Als diferents fulls de la parròquia de Sant Jaume, és possible reconèixer els següents noms i topònims:

1800	
	<i>Parroquia de Sn. Jauma, data de 19 d'abril de 1800</i>
s/f	<i>Cas Xemerro – Berd^o Blanch</i>
	<i>Bartte. Porcell vesi de Son Castello Soltero</i>
	<i>Cas Palliser – Migl Llinas</i> [probablement, Cas Pedacer]
	<i>Can Sebastia Oguera – Sebn. Cañellas</i> [sic]
	<i>Can Moranta – Melchior Sans</i>
	<i>Casas Novas den Borràs – Antto. Pisa</i> [Son Borràs Nou i Can Casetes]
	<i>Can Pesquet – Josef Serra</i>
	<i>Se Bomba – Gabl. Caneves Soltero</i>
	<i>Can Felelich – Migl. Jaume</i>
	<i>Cas Padaser – Onorate Coll</i>
	<i>Can Digadarra – Monserrate Figuerola</i>
	<i>Can Toni Balla – Antt^o. Frau</i>
	<i>Son Estaque – Pedro Antt^o. Vadell</i>
	<i>Can Moranta – Jaye. Masquida</i>
	<i>Can Juan Balla – Juan Frau</i>
	<i>Can Simó – Juan Barceló</i>

1800	
	<i>Ostelet de Buñola – Migl. Frau</i>
	<i>Can Vent – Melchor Carrió</i>
	<i>Son Borrás – Juan Vidal</i>
	<i>Son Borrás – Balthasar Garau</i>
	<i>Parr^a. de Sn. Jaime, sense data</i>
s/f	<i>Pedro Antonio Badell – Son Estaca</i>
	<i>Montserrat Figuerola – Son Llorens [Can Digadarra]</i>
	<i>Miguel Llinas – Cas Pedacer</i>
	<i>Melchor Carrió – Son Bent</i>
	<i>Termino de la Ciudad Parroquia de Sn. Jayme, sense data</i>
	<i>Casados con hijos</i>
núm. 2	<i>Onorate Coll de Onorate y de Juana Veny, Cas Padaser nou</i>
núm. 12	<i>Juan Vidal de Gabl. y de Cata. Bestard, Son Borrás</i>
núm. 17	<i>Pedro Ant^o. Vadell de Jaye. y de Ana Castell, Son Estaca</i>
núm. 20	<i>Montserrat Figarola de Pedro Juan y de Franca. Vich, Son Llorens</i>
núm. 45	<i>Ant.^o Frau de Ant.^o y de Ana Frau Jorn.^o á Can toni Balla</i>
núm. 49	<i>Mgl. Jaume de Juan y de Mada. Vanrrell Misage en Son Castayó</i>
núm. 62	<i>Josef Serra de Ant.^o y de Cata. Rotger Jorn.^o en Son Sardina Can Pasquet</i>
núm. 65	<i>Baltasar Garau de Matias y de Franca. Mir Misage Casas novas de Can Miro</i>
núm. 76	<i>Migl. Frau de Anto. y de Margta. Capo, tabernero en el Pont de Buñola</i>
núm. 81	<i>Migl. Llinas de Jaye. y de Juana Balaguer Conrrador Cas Padaser</i>
núm. 82	<i>Melchor Carrió de Melchor y de Franca. Oliver Carpro. en Son Vent</i>
núm. 84	<i>Sebn. Casellas de Mgl. y de Margta. Porcell Pastor de Ganado Mular Son Bibiloni</i>

1800	
	<i>Termino de la Ciudad Parroquia de Sn. Jayme, sense data</i>
	<i>Solteros</i>
núm. 23	<i>Bartte. Porcell hº de Bartte. y de Antta. Bausa Misage de Son Castello</i>
núm. 34	<i>Jayme Balaguer hº de Juan y de Sebastiana Ribot vive a Can Morante detras de son Nicolau</i>

2) El padró de l'allistament de l'any 1805 (*Alistamto. General ...*) tan sols fa referència als homes de 12 a 45 anys (AMP FP 68/3, s/f). La informació és escassa. A la parròquia de Sant Jaume, després de les illetes de la ciutat, en disseminat, hi ha catorze registres identificables, que aporten els noms i els topònims, set dels quals són de famílies de Can Moranta i tres de Cas Ximarró:

1805	<i>Parroquia de Sn. jayme</i>
<i>Años</i>	<i>Predios</i>
15	<i>Juan Jayme, hijo de Miguel, y de Margta. Thomas, Fedelich</i>
16	<i>Jayme Balaguer hijo del mismo y de Margta. Capella, Can Moranta</i>
14	<i>Pedro Juan Balaguer hijo de idem, Can Moranta</i>
17	<i>Lucas Mesquida hijo de Jayme y de Antonia Balaguer, Can Moranta</i>
25	<i>Jayme Balaguer hijo de Juan y de Sebastiana Ribot, Can Moranta</i>
22	<i>Christoval Balaguer hijo de Juan y de Sebastiana Ribot, Can Moranta</i>
20	<i>Juan Balaguer hermº id., Can Moranta</i>
16	<i>Pablo Balaguer hermº id., Can Moranta</i>
17	<i>Juan Busquets, hijo de Vicente y de Seb.ª Calafat, Can Chamorro</i>
12	<i>Gabl. Busquets hermº idem, Can Xamorro</i>
16	<i>Silvestre Blanch, hijo de Bernardo y de Catalina Calafat, Can Xamorro</i>
17	<i>Antonio Serra, hijo de Josef y de Franca. Frau, Can Pesquet [?]</i>
18	<i>Melchor Carrio hijo del mismo y de Geronima Frau, Can Mestra</i>
19	<i>Miguel Estela hijo de Juan y de Margarita Casellas, Can Guillet [Can Gallet]</i>

3) El padró de 1807 és més complet que els anteriors i és interessant no només perquè registra el topònim de les cases i els homes que hi habitaven, sinó també perquè aporta dades sobre la població masculina.² El topònim és l'element per identificar i per localitzar les cases en disseminat. L'enumeració segueix un criteri més o menys itinerant i de proximitat. A la toponímia, s'ha de sumar el nom i llinatge, l'edat,³ l'estat i l'ofici, essent significativa la descripció dels oficis. L'any 1807, si el cap de la família és una dona viuda només hi consta una breu referència (V^o), sense indicar ni el nom, ni l'edat ni l'ocupació.

El full del padró de 1807 corresponent al terme de la parròquia de Sant Jaume està encapçalat com *Parroquia de Sn. Migl.* (AMP FP 68/4, s/f). S'ha transcrit de manera íntegra. Agrupa un total de 38 topònims i de 64 persones.

1807				
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici
<i>Son Estaca</i>	<i>Sebn. Pou</i>	37	C.	<i>Jornalero</i>
<i>Son Arpina</i>	<i>Migl. Palmer</i>	52	C.	<i>Arendador</i>
	<i>Migl. su h^o</i>	12		
	<i>Juan id.</i>	9		
<i>Cana Fosca</i>	<i>Anto. Pou</i>	37	C.	<i>Jornalero de Son Ferragut</i>
	<i>Gillo.</i>	11		
<i>Can Digadarra</i>	<i>Monserrat Figarola</i>	48	C.	<i>Dueño del Predio</i>
<i>Can Melcion Balle</i>				<i>Casa vacia</i>
<i>Son Daviu</i>	<i>Pedro Canellas</i>	30	C.	<i>Mayoral</i>
<i>Can Colau Baña</i>	<i>Nicolas Orell</i>	35	C.	<i>Misaje de Can Palou</i>
<i>Can Xamorró</i>	<i>Vicente Busquets</i>	60	C.	<i>Dueño con un Par de Labranza</i>
	<i>Juan su h^o</i>	23	Sol ^o .	<i>Misaje de Son Llompard</i>
	<i>Gabl. Id.</i>	18	Sol ^o .	<i>Misage de Son Reus</i>
	<i>Vicente</i>	12		
<i>Can Guillm. Bordoy</i>	<i>Guillo. Bordoy</i>	66	C.	<i>Con hs. hembras</i>

2 Els padrons registren els noms de la família que habita la casa. En algunes ocasions no en són els propietaris.

3 L'expressió de l'edat en anys no és sempre del tot precisa.

XXI JORNADA D'ANTROPONÍMIA I TOPONÍMIA

1807				
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici
<i>Can Porcell</i>	<i>Bartte. Porcell</i>	55	C.	<i>Porgador</i>
	<i>Bartte. su h^o</i>			<i>Miliciano</i>
<i>Can Caragol</i>	<i>Pedro Ramis</i>	28	C.	<i>Jornalero</i>
<i>Can Fedelich</i>	<i>Migl. [... ?]</i>	40	C.	<i>Jornalero</i>
	<i>Juan su h^o</i>			<i>Miliciano</i>
<i>Cas Mestre</i>	<i>Melchor Carrio</i>	58	C.	<i>Carpintero</i>
	<i>Melchor su h^o</i>	21	Sol ^o .	<i>Labrador</i>
<i>Ses casas novas des Mestre</i>	V ^a			
	<i>Melchor Carrio hijo unico de V^a</i>	12		
<i>Can Simo Vey</i>	<i>Juan Oliver</i>	30	C.	<i>Arendador</i>
	<i>Gbl. su h^o</i>	10		
	<i>Rafael id.</i>	8		
<i>Can Simo</i>	<i>Gabl. Caneves</i>	55	C.	<i>Cosinero [?] de Son Nicolau</i>
<i>Can Santandreu</i>	<i>Pedro Jf. Barcelo</i>	23	C.	<i>Lechero</i>
<i>Can Juan Balle</i>	<i>Juan Frau</i>	30	C.	<i>Jornalero</i>
<i>Id.</i>	<i>Migl. Frau</i>	29	C.	<i>Jornalero</i>
<i>Can Retat</i>	V ^a			
	<i>Guillo. Aloy</i>	16	Sol ^o .	<i>Pastor del Hospital Rl.</i>
	<i>Anto. herm^o</i>	13		
<i>Can Tasa</i>	<i>Baltasar Golleu</i>	30	C.	<i>Jornalero</i>
	<i>Matias su h^o</i>	7		
<i>Son Borrás Nou</i>	<i>Anto. Piza</i>	36	C.	<i>Jornalero</i>
<i>Can Nofre</i>	<i>Martin Cañellas</i>	32	C.	<i>Soldo. Licenciado</i>
<i>Can Foredi</i> ⁴	<i>Joseph Serra</i>	58	C.	<i>Jornalero</i>
	<i>Anto. su h^o</i>			

⁴ Els primers anys, el llinatge Serra apareix relacionat amb Can Pasquet. Desconeixem el possible origen tant de Can Paquet com de Can Foradí.

1807				
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici
<i>Can Anrich</i>	<i>Miguel Mir</i>	25	C.	<i>Jornalero</i>
<i>Son Borrás Vey</i>	<i>Juan Vidal</i>	45	C.	<i>Dueño</i>
	<i>Gabl. su hº</i>	9		
<i>Can Morante</i>				<i>Casa vacia</i>
<i>Id.</i>	<i>Vª Antta. Balaguer</i>	27	Cdo.	<i>Jornalero</i>
	<i>Lucas Mesquida su hº</i>	23	Solº.	<i>Misaje de Can Mayol</i>
<i>Id. Can Morante</i>	<i>Vª Margta. Capella</i>			
	<i>Jaye. Balaguer su hº</i>	22	Solº.	<i>Misaje de Son Llompard</i>
	<i>Pedro Juan su hermo.</i>	18		<i>Misaje de Son Castayo</i>
<i>Can Morante</i>	<i>Matias Sans</i>	50	C.	<i>Misaje de Son Homar</i>
	<i>Migl. su hijo</i>	10		
<i>Can retat</i>	<i>Antiº. Retat</i>	55	C.	
	<i>Franco. su hº</i>	18		
<i>Can Pera ogue</i>	<i>Vª</i>			
<i>Sostalet de Buñola</i>	<i>Migl. Frau</i>	36	C.	<i>Jornalero</i>
<i>Cane Biniali</i>	<i>Vª</i>			<i>Con hija</i>
<i>Cas Gallet</i>	<i>Juan Estela</i>	64	C.	
	<i>Migl. su hº</i>	17		<i>Misaje de Son Macia</i>
	<i>Juan Id.</i>	9		
<i>Cas Padase</i>	<i>Migl. Llinas</i>	65	C.	<i>Labrador</i>
	<i>Gabl. Villalonga</i>	30	C.	<i>Misaje de Son Nicolau</i>
<i>Casas novas de Cas Padase</i>	<i>Norate Coll</i>	40	C.	<i>Misaje de Son Cabre</i>

1807				
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici
<i>Se bonba</i>	<i>Bernardo Xamarro</i>	58	<i>C.</i>	<i>Jornalero</i>
	<i>Silvestre su hº</i>	18		<i>Misaje de Son Daviu</i>

UN PADRÓ DE 1813

Un padró bastant complet és de l'any 1813, el *Padron de la Parroqª. de San Jayme Por el Termino* (AMP FP 703/1, s/f). Pel fet de ser un padró per a les milícies, tan sols inclou la població masculina i quatre dones viudes. La selecció suma 38 topònims i fins a 95 persones. El llistat de 1813 és bastant repetitiu si es compara amb el padró posterior de 1816, però és útil per contrastar els noms de les propietats. Un dels nous topònims és Can Barrera que el 1807 encara apareixia designat pels llinatges Porcell i Bordoy.

1813				
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici
<i>Can Digadarra</i>	<i>Monserrate Figarola</i>	48	<i>Cdo.</i>	<i>Dueño del Predio</i>
	<i>Pedro Juan su hijo</i>	10		
	<i>Antonio Idm.</i>	8		
	<i>Juan Idm.</i>	1		
<i>Can Espina</i> [Son Orpina]	<i>Franco. Frau</i>	23	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>
<i>Son Llorens</i>	<i>Franca. Ana Figarola</i>		<i>Va.</i>	
	<i>Melchor Frau su hijo</i>	6	<i>So.</i>	
<i>Can Daviu</i> [Son Daviu]	<i>Coloma Santandreu</i>		<i>Va.</i>	<i>Mayorala</i>
	<i>Gregorio Cañellas su hijo</i>	6		
	<i>Miguel Idm.</i>	3		

1813				
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici
<i>Can Juan Balle</i>	<i>Juan Frau</i>	53	<i>Cdo.</i>	<i>Dueño del Predio</i>
	<i>Anto. su hijo</i>	12		
	<i>Josef Idm.</i>	3		
<i>Can Simo Nou</i>	<i>Gabriel Canaves</i>	70	<i>Vo.</i>	<i>Jornalero</i>
	<i>Franco. su hijo</i>			<i>Soldº. del 2º de Mallca.</i>
	<i>Juan Idm.</i>	6		
<i>Can Miguel Balle</i>	<i>Miguel Frau</i>	43	<i>Cdo.</i>	<i>Dueño del Predio</i>
	<i>Anto. su hijo</i>	1		
<i>Can Retat</i>	<i>Onofre Coll</i>	45	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>
	<i>Gabl. su hijo</i>	12		
	<i>Onorate Idm.</i>	8		
	<i>Anto. Idm.</i>	6		
	<i>Miguel Idm.</i>	1 ms.		
<i>Can Taza Garau</i>	<i>Baltasar Garau</i>	36	<i>Cdo.</i>	<i>Dueño</i>
	<i>Matias su hijo</i>	12		
	<i>Bartte. Idm.</i>	10		
	<i>Baltasar Idm.</i>	7		
	<i>Pedro Anto.</i>	5		
<i>Can Nofre</i>	<i>Martin Cañellas</i>	40	<i>Cdo.</i>	<i>Dueño del Predio</i>
	<i>Onofre su hijo</i>	12		
	<i>Sebastian Idm.</i>	5		
	<i>Martin Idm.</i>	2		
<i>Son Borrás</i>	<i>Juan Vidal</i>	58	<i>Cdo.</i>	<i>Dueño del Predio</i>
	<i>Gabl. su hijo</i>	15		

XXI JORNADA D'ANTROPONÍMIA I TOPONÍMIA

1813				
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici
<i>Can Casetes</i>	<i>Anto. Piza</i>	48	<i>Cdo.</i>	<i>Dueño del Predio</i>
	<i>Anto. Idm. su hijo</i>	8		
<i>Can Anrich</i>	<i>Miguel Mir</i>	30	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>
	<i>Bernardo Idm.</i>	1		
<i>Can Moranta</i>	<i>Juan Balaguer</i>	70	<i>Cdo.</i>	<i>Dueño del Predio</i>
	<i>Jayme su hijo</i>			<i>Cabo Urbano</i>
	<i>Christoval Idm.</i>			<i>Soldº. del 2º de Mallca.</i>
	<i>Pablo Idm.</i>			<i>Idm.</i>
<i>Idm.</i>	<i>Jayme Balaguer</i>	26	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>
	<i>Jayme su hijo</i>	5		
	<i>Pedro Juan Balaguer</i>			<i>Soldº. del 2º de Mallca.</i>
<i>Idm.</i>	<i>Lucas Masquida</i>	27	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>
<i>Idm.</i>	<i>Matias Sans</i>	65	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>
	<i>Miguel su hijo</i>			<i>Soldº. Licenciado</i>
<i>Casas Novas de Cas Mestre</i>	<i>Catalina Frau</i>		<i>Va.</i>	
	<i>Melchor Carrio su hijo</i>	19	<i>So.</i>	<i>Dueño del Predio</i>
<i>Cas Mestre</i>	<i>Melchor Carrio</i>	28	<i>Cdo.</i>	<i>Carpintero</i>
	<i>Mateo su hijo</i>	10		
<i>Cana Biniali</i>	<i>Juan Balaguer</i>	23	<i>Cdo.</i>	<i>Dueño del Predio</i>
<i>Ostalet des Pont de Buñola</i>	<i>Miguel Frau</i>	48	<i>Cdo.</i>	<i>Meconero</i>
	<i>Antonio su hijo</i>	7		
	<i>Thomas Idm.</i>	3		

1813				
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici
<i>Can Gal</i> [Can Gallet]	<i>Margarita Santandreu</i>		<i>Va.</i>	
	<i>Juan Estela su hijo</i>	15		
	<i>Gabriel Idm.</i>	7		
<i>Cas Padase</i>	<i>Miguel Llinas</i>	73	<i>Vo.</i>	<i>Dueño del Predio</i>
<i>Casas Novas</i> ⁵	<i>Jayme Llinas</i>	44	<i>Vo.</i>	<i>Jornalero y Dueño</i>
	<i>Jorge su hijo</i>	16		
<i>Se Bonbe</i>	<i>Miguel Frau</i>	37	<i>Cdo.</i>	<i>Conductor</i>
	<i>Miguel su hijo</i>	2		
<i>Can Barrera</i>	<i>Guillmo. Bordoy</i>	72	<i>Vo.</i>	<i>Dueño del Predio</i>
<i>Cana Fosca</i>	<i>Miguel Salom</i>	27	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>
	<i>Guillmo. su hijo</i>	5		
	<i>Miguel Idm.</i>	2		
<i>Can Barrera</i>	<i>Bartte. Porcell</i>	84	<i>Vo.</i>	<i>Dueño del Predio</i>
	<i>Bartte. su hijo</i>	28	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>
	<i>Bartte. su hijo</i>	1 ms.		
<i>Can Simo</i>	<i>Juan Oliver</i>	40	<i>Vo.</i>	<i>Conductor</i>
	<i>Gabl Idm. su hijo</i>	16		
	<i>Rafael Idm.</i>	14		
	<i>Juan Idm.</i>	11		
	<i>Josef Idm.</i>	4		
<i>Can Xamaró</i>	<i>Vicente Busquets</i>	63	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>
	<i>Gabriel su hijo</i>	18	<i>So.</i>	<i>Jornalero</i>
<i>Idm.</i>	<i>Salvador Blanch</i>	28	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>

5 Posteriorment documentat com Cas Pedacer o Cas Pedacer Nou.

1813				
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici
<i>Idm.</i>	<i>Catalina Blanch</i>		<i>Va.</i>	
	<i>Matias Oronell su hijo</i>	<i>15</i>		
	<i>Bernardo Idm.</i>	<i>7</i>		
<i>Son Estaca</i>	<i>Juan Busquets</i>	<i>25</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>
	<i>Vicente su hijo</i>	<i>4</i>		
	<i>Bernardo Idm.</i>	<i>1</i>		
<i>Can Santandreu</i>	<i>Pedro Josef Barcelo</i>	<i>35</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>
	<i>Juan su hijo</i>	<i>12</i>		
	<i>Gabriel Idm.</i>	<i>1</i>		
<i>Can Caragol⁶</i>	<i>Pedro Ramis</i>	<i>38</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>
	<i>Miguel su hijo</i>	<i>9</i>		
	<i>Pedro Idm.</i>	<i>7</i>		
<i>Cana Fosca</i>	<i>Gabriel Busquets</i>	<i>23</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>
<i>Can Fedelich</i>	<i>Miguel Jaume</i>	<i>60</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>
	<i>Juan su hijo</i>	<i>13</i>		<i>Soldº. del 2º de Mallca.</i>
<i>Can Pere Ogue</i>	<i>Guillmo. Salom</i>	<i>23</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>

UN PADRÓ DE 1816

El padró més interessant és de 1816, *Año de 1816. Padron para el nuevo censo de las Milicias Provinciales por lo respectivo a la Parroquia de Sn. Jayme* (AMP LN 2097/5, s/f), datat el 6 de maig de 1816. És un dels més complets que coneixem, perquè té les característiques d'un vertader cens de població, amb la inclusió de la població femenina. En total, el conjunt de les quaranta famílies suma fins a 172 persones. S'ha transcrit la part final corresponent al *Padron de la Parroquia de San Jayme del Termino*. Un aspecte a destacar és que el llistat de topònims de 1816 és absolutament compacte i continuat, està ben ordenat i segueix un criteri itinerant bastant correcte.

⁶ És molt possible que el titular registrat a Can Caragol correspongui a Can Pere Oguer i viceversa.

Padró de 1816				
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici
<i>Can Barrera</i>	<i>Bartte. Poncell</i>	80	<i>Viudo</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Bartte. su hijo</i>	34	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>
	<i>Catta. Frau</i>	36		<i>su Muger</i>
	<i>Antta. Id. su hija</i>	10		
	<i>Franca. Idm.</i>	8		
<i>Idm.</i>	<i>Guillermo Bordoy</i>	76	<i>Viudo</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Antonia su hija</i>	38		
	<i>Franca. Idm.</i>	18		
<i>Se Bombe</i>	<i>Miguel Frau</i>	37	<i>Cdo.</i>	<i>Conductor</i>
	<i>Anta. Ana Pol</i>	26		<i>su Muger</i>
	<i>Miguel su hijo</i>	4		
<i>Cas Padase</i>	<i>Miguel Oliver</i>	33	<i>Cdo.</i>	<i>Propietario</i>
	<i>Matiana Llinas</i>	34		<i>su Muger</i>
<i>Idm.</i>	<i>Jayme Llinas</i>	48	<i>Viudo</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Jorge su hijo</i>	18	<i>Solto.</i>	
	<i>Catta. Idm.</i>	12		
<i>Idm.</i>	<i>Rafael Barcelo</i>	31	<i>Cdo.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Catta. Llinas</i>	30		<i>su Muger</i>
	<i>Antta. su hija</i>	1		
<i>Can Caragol</i>	<i>Guillo. Palmer</i>	35	<i>Cdo.</i>	<i>Propietario</i>
	<i>Franca. Garau</i>	33		<i>su Muger</i>
	<i>Geronimo su hijo</i>	8		
	<i>Matias Idm.</i>	6		
	<i>Catta. Idm.</i>	3		
<i>Can Fadalich</i>	<i>Guillo. Salom</i>	25	<i>Cdo.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Magna. Jaume</i>	21		<i>su Muger</i>

Padró de 1816				
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici
<i>Can Simo Nou</i> ⁷	<i>Miguel Jaume</i>	58	<i>Cdo.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Magta. Thomas</i>	54		<i>su Muger</i>
	<i>Juan su hijo</i>	25	<i>Solto.</i>	<i>Miliciano</i>
	<i>Juana Mª Idm.</i>	16		
	<i>Catta. Idm.</i>	14		
<i>Can Pere Ogue</i>	<i>Pedro Ramis</i>	34	<i>Cdo.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Juana Mª Quetgles</i>	30		<i>su Muger</i>
	<i>Miguel su hijo</i>	13		
	<i>Pedro Id.</i>	11		
	<i>Catta. Id.</i>	9		
	<i>Margta. Id.</i>	7		
	<i>Maria Idm.</i>	3		
	<i>Anta. Idm.</i>	1		
<i>Casas Novas</i>	<i>Melchor Carrio</i>	22	<i>Viudo [sic]</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Catta. Frau</i>	53	<i>Viuda</i>	
<i>Cana Biniali</i>	<i>Margta. Nicolau</i>	66	<i>Viuda</i>	
	<i>Juan Balaguer</i>	30	<i>Cdo.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Juana Mª Casellas</i>	24		<i>su Muger</i>
<i>Cas Gallet</i>	<i>Margta. Alemany</i>	42	<i>Viuda</i>	
	<i>Juan Estela su hijo</i>	19		
	<i>Gabl. Id.</i>	8		
	<i>Catta. Id.</i>	10		
	<i>Margta. Id.</i>	22		

7 Pel nom del titular hauria de ser Cas Ximarró (Can Quelet).

Padró de 1816				
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici
<i>Hostalet de Buñola</i>	<i>Prexedis Serra</i>	30	<i>Viuda</i>	
	<i>Anto. Frau su hijo</i>	10		
	<i>Thomas</i>	5		
	<i>Miguel Id.</i>	1		
	<i>Franca. Idm.</i>	7		
	<i>Prexedis</i>	3		
<i>Ses Casas Novas</i> [Can Gaspar Frau] ⁸	<i>Gaspar Frau</i>	37	<i>Cdo.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Isabel Frau</i>	21		<i>su Muger</i>
	<i>Pedrona su hija</i>	1		
<i>Can Moranta</i>	<i>Juan Balaguer</i>	73	<i>Cdo.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Sebastiana Ribot</i>	66		<i>su Muger</i>
	<i>Pablo su hijo</i>	25	<i>Soltero</i>	<i>Miliciano</i>
	<i>Jayme Idm.</i>	30	<i>Solto.</i>	<i>Bracero</i>
<i>Idm.</i>	<i>Matias Sans</i>	65	<i>Cdo.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Juana Ana Bestard</i>	55		<i>su Muger</i>
	<i>Miguel su hijo</i>	18	<i>Solto.</i>	<i>Ausente</i>
	<i>Margta. Idm.</i>	17	<i>Solto.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Catta.</i>	13		
	<i>Juana Ana</i>	8		
<i>Idm.</i>	<i>Lucas Masquida</i>	28	<i>Cdo.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Juana Mª Pou</i>	24		<i>su Muger</i>
	<i>Jayme su hijo</i>	2		
	<i>Antonia Balaguer</i>	68	<i>Viuda</i>	<i>su Madre</i>

8 És pràcticament l'únic topònim nou del padró de 1816 (Can Gaspar).

XXI JORNADA D'ANTROPONÍMIA I TOPONÍMIA

Padró de 1816				
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici
<i>Idm.</i>	<i>Margta. Capella</i>	70	<i>Viuda</i>	
	<i>Jayme Balaguer</i>	28	<i>Cdo.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Margta. Cañellas</i>	24		<i>su Muger</i>
	<i>Jayme su hijo</i>	2		
	<i>Pedro Juan Balaguer</i>	26	<i>Soltero</i>	<i>Miliciano</i>
<i>Son Borrás</i>	<i>Juan Vidal</i>	48	<i>Cdo.</i>	<i>Propietario</i>
	<i>Catta. Piza</i>	40		<i>su Muger</i>
	<i>Gabriel su hijo</i>	16	<i>Soltero.</i>	<i>Bracero</i>
<i>Can Anrich</i>	<i>Miguel Mir</i>	37	<i>Cdo.</i>	<i>Conductor</i>
	<i>Maria Frau</i>	30		<i>su Muger</i>
	<i>Bernardo</i>	4		
	<i>Margta.</i>	2		
	<i>Franca. Ana</i>	1		
<i>Son Borrás Nou</i>	<i>Antonio Piza</i>	40	<i>Cdo.</i>	<i>Propietario</i>
	<i>Antonia Vidal</i>	46		<i>su Muger</i>
	<i>Anto. su hijo</i>	15	<i>Solto.</i>	
	<i>Margta. Idm.</i>	18		
<i>Ca na Gotleu</i>	<i>Baltasar Garau</i>	42	<i>Cdo.</i>	<i>Propietario</i>
	<i>Catta. Gotleu</i>	40		<i>su Muger</i>
	<i>Matias su hijo</i>	16	<i>Solto.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Bartte. Id.</i>	11		
	<i>Pedro Anto.</i>	7		
	<i>Prexedis</i>	18		
<i>Can Martí</i>	<i>Martin Cañellas</i>	42	<i>Cdo.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Maria Piza</i>	40		<i>su Muger</i>
	<i>Onofre su hijo</i>	15		
	<i>Sebastiana Id.</i>	7		
	<i>Martina Id.</i>	11		
	<i>Catta.</i>	4		

Padró de 1816				
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici
<i>Can Retat</i>	<i>Guillermo Aloy</i>	26	<i>Cdo.</i>	<i>Conductor</i>
	<i>Margta. Quetgles</i>	18		<i>su Muger</i>
	<i>Pedro su hijo</i>	3		
	<i>Margta. Id.</i>	3 meses		
<i>Can Juan Balle</i>	<i>Juan Frau</i>	58	<i>Cdo.</i>	<i>Propietario</i>
	<i>Maria Sastre</i>	40		<i>su Muger</i>
	<i>Antto. su hijo</i>	16	<i>Solto.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Josef Id.</i>	4		
	<i>Ana</i>	11		
<i>Can Miquel</i>	<i>Migl. Frau</i>	40	<i>Cdo.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Franca. Valles</i>	41		<i>su Muger</i>
	<i>Antta. su hija</i>	3		
	<i>Damiana</i>	1		
<i>Can Santandreu</i>	<i>Pedro Jof Barcelo</i>	45	<i>Cdo.</i>	<i>Conductor</i>
	<i>Juana Ana Canaves</i>	26		<i>su Muger</i>
	<i>Juan su hijo</i>	15	<i>Solto.</i>	
	<i>Gabriel Idm.</i>	3		
	<i>Magna.</i>	1		
<i>Idm.⁶</i>	<i>Catta. Blanch</i>	40	<i>Viuda</i>	
	<i>Matias Odonell [sic, ?]</i>	16	<i>Solto.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Bernardo Idm.</i>	2		
	<i>Isabel M^a</i>	14		
<i>Cas Xamarró</i>	<i>Silvestre Blanch</i>	30	<i>Cdo.</i>	<i>Propietario</i>
	<i>Catta. Mª Bujosa</i>	30		<i>su Muger</i>
	<i>Jayme Enseñat hijastro</i>	12	<i>Solto.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Catta. Blanch</i>	5		

9 Pel nom del titular hauria de ser Cas Ximarró.

XXI JORNADA D'ANTROPONÍMIA I TOPONÍMIA

Padró de 1816				
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici
<i>Idm.</i>	<i>Vicente Busquets</i>	69	<i>Cdo.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Sebastiana Calafell</i>	55		<i>su Muger</i>
	<i>Gabriel su hijo</i>	26	<i>Solto.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Vicente Id.</i>	21	<i>Solto.</i>	
<i>Son Estaca</i>	<i>Juan Busquets</i>	30	<i>Cdo.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Isabel Mir</i>	28		<i>su Muger</i>
	<i>Bernardo</i>	3		
	<i>Vicente</i>	5		
	<i>Sebastiana</i>	7		
<i>Can Simo</i>	<i>Juan Oliver</i>	40	<i>Viudo</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Gabriel su hijo</i>	18	<i>Solto.</i>	<i>Idm.</i>
	<i>Rafael Id.</i>	16	<i>Id.</i>	<i>Id.</i>
	<i>Josef Id.</i>	8		
	<i>Anta. Id.</i>	10		
<i>Can Molcion</i>	<i>Melchor Carrio</i>	30	<i>Cdo.</i>	<i>Carpintero</i>
	<i>Anta. Castello</i>	28		<i>su Muger</i>
	<i>Geronima</i>	3		
<i>Idm.</i>	<i>Geronima Frau</i>	50	<i>Viuda</i>	
	<i>Mateo su hijo</i>	11		
	<i>Margta.</i>	22		
	<i>Franca. Ana</i>	18		
	<i>Geronima</i>	15		
<i>Son Llompard</i>	<i>Arnaldo Jaume</i>	50	<i>Cdo.</i>	<i>Conductor</i>
	<i>Juana Ana Llabres</i>	48		<i>su Muger</i>
	<i>Arnaldo su hijo</i>	20	<i>Solto.</i>	<i>Conrador</i>
	<i>Juana Ana Idm.</i>	6		

Padró de 1816				
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici
<i>Son Daviu</i>	<i>Coloma Santandreu</i>	27	<i>Viuda</i>	<i>Mayorala</i>
	<i>Gregorio Cañellas</i>	8		
	<i>Miguel Idm.</i>	5		
	<i>Franca. Ana</i>	10		
<i>Can Molcion⁷</i>	<i>Franca. Ana Figarola</i>	50	<i>Viuda</i>	
	<i>Montserrat Frau hijo</i>	6		
	<i>Ana Idm.</i>	16		
	<i>Franca. Idm.</i>	14		
	<i>Catalina Idm.</i>	12		
<i>Can Nigadarra</i>	<i>Montserrat Figarola</i>	54	<i>Cdo.</i>	<i>Propietario</i>
	<i>Franca. Alemañy</i>	29		<i>su Muger</i>
	<i>Pedro Juan su hijo</i>	12		
	<i>Anto. Idm.</i>	10		
	<i>Juan Idm.</i>	10		
	<i>Montserrat</i>	10 meses		
	<i>Franca. Id.</i>	8		
<i>Son Arpina</i>	<i>Franco. als Desporxo</i>	28	<i>Cdo.</i>	<i>Bracero</i>
	<i>Magdalena Bordoy</i>	28		<i>su Muger</i>
	<i>Franco. su hijo</i>	2		

¹⁰ És un error, l'any 1813 correspon a Son Llorens.

PROPIETATS EN DISSEMINAT (1817-1818)

Els anys 1817 i 1818 són una referència important per tres relacions de propietats, en disseminat, ordenades per ordre alfabètic segons el llinatge de la persona propietària, que són complementàries; tenen una finalitat fiscal i responen a l'adopció de mesures encaminades a determinar la contribució sobre la riquesa territorial.

UNA RELACIÓ DE FINQUES DE 1817

Una primera relació de propietats en disseminat, ordenada per ordre alfabètic segons el llinatge, és la *Relación nominal de todos los Predios y tierras sitos en la Parroquia de San Jayme* (AMP FP 299/1, s/f), datada el 15 de juliol de 1817. En conjunt, la selecció abasta fins a quaranta-quatre propietaris.

<i>Predios, 1817</i>		
<i>Nombre de los dueños</i>	<i>Idem de los Predios</i>	<i>Valor anual</i>
<i>Barcelo Pº Josef</i>	<i>Tierras de pertenencias P. son Borrás</i>	<i>2-10-0</i>
<i>Blanch Silvestre</i>	<i>Id. ndas. Cas Xemarro</i>	<i>4</i>
<i>Blanch Catalina</i>	<i>Id. de id.</i>	<i>1-10-0</i>
<i>Balaguer Juan</i>	<i>Id. de Can Morante</i>	<i>14-0-0</i>
<i>Balaguer Antonia</i>	<i>Id. de id.</i>	<i>3-10-0</i>
<i>Balaguer Jayme</i>	<i>Id. de id.</i>	<i>1-10-0</i>
<i>Balaguer Pedro Juan</i>	<i>Id. de id.</i>	<i>1-0-0</i>
<i>Balaguer Antonia</i>	<i>Id. de id.</i>	<i>1-0-0</i>
<i>Balaguer Margarita</i>	<i>Id. de id.</i>	<i>1-0-0</i>
<i>Bestard Juana Ana</i>	<i>Id. de id.</i>	<i>1-0-0</i>
<i>Bordoy Franca.</i>	<i>De Can Barrera</i>	<i>4-0-0</i>
<i>Bordoy Margarita</i>	<i>Id. de pert. de Id.</i>	<i>4-0-0</i>
<i>Bordoy Magdalena</i>	<i>Id. de Id.</i>	<i>4-0-0</i>
<i>Bausa Maria</i>	<i>Tierras can Simó</i>	<i>12-0-0</i>
<i>Busquets Vicente</i>	<i>Tierra nda. Ca es Xamarro</i>	<i>14-0-0</i>

<i>Predios, 1817</i>		
<i>Nombre de los dueños</i>	<i>Idem de los Predios</i>	<i>Valor anual</i>
<i>Company Guillermo</i>	<i>Tierras Can Enrich</i>	<i>32-0-0</i>
<i>Company Margarita</i>	<i>Id. Can Retad</i>	<i>12-0-0</i>
<i>Carrio Melchior</i>	<i>Id. Can Mestre</i>	<i>70-0-0</i>
<i>Cañellas Martin</i>	<i>Id. Can Martí</i>	<i>35-0-0</i>
<i>Cañellas Margarita</i>	<i>Id. de perts. de Id.</i>	<i>3-0-0</i>
<i>Cañellas Catalina</i>	<i>Id. de Id.</i>	<i>2-15-0</i>
<i>Cañellas Juana Maria</i>	<i>Tierra cana Bialina [sic]</i>	<i>10-0-0</i>
<i>Carrio Melchior de M^o</i>	<i>Id. Can Perello</i>	<i>80-0-0</i>
<i>Cañellas Catalina V^a</i>	<i>Id. Can Santandreu</i>	<i>18-0-0</i>
<i>Figuerola Monserrate</i>	<i>Tierras de perts. de Son Llorens</i>	<i>80-0-0</i>
<i>Figuerola Franca.</i>	<i>Id. de Id.</i>	<i>24-0-0</i>
<i>Frau Gaspar</i>	<i>Id. de Can Moranta</i>	<i>15-0-0</i>
<i>Frau Antonio</i>	<i>Id. Can Fosca</i>	<i>5-0-0</i>
<i>Garant Baltasar</i>	<i>Tierras Can Golleu</i>	<i>3-15-0</i>
<i>Jaume Miguel</i>	<i>Tierras ndas. Ca Xamarro</i>	<i>4-0-0</i>
<i>Jaume Jayme</i>	<i>Id. el Hostal de Buñola</i>	<i>50-0-0</i>
<i>Jaume P^o Josef</i>	<i>Id. Can Fedelich</i>	<i>32-0-0</i>
<i>Llinás Maciana</i>	<i>Tierras cas Padasé</i>	<i>10-0-0</i>
<i>Llinás Catalina</i>	<i>Id. de Id.</i>	<i>10-0-0</i>
<i>Llinás Jayme</i>	<i>Id. de Id. y de Pere Oguer</i>	<i>30-0-0</i>
<i>Mir Barte.</i>	<i>Tierras de Sn. Borrás</i>	<i>2-10-0</i>
<i>Pizá Antonio</i>	<i>Tierras de perts. de Son Borrás y Can Puquet [sic, Can Pasquet]</i>	<i>24-0-0</i>
<i>Palmer Guillermo</i>	<i>Tierras Can Caragol</i>	<i>32-0-0</i>
<i>Porcell Bart.e</i>	<i>Id. Can Barrera</i>	<i>15-0-0</i>

<i>Predios, 1817</i>		
<i>Nombre de los dueños</i>	<i>Idem de los Predios</i>	<i>Valor anual</i>
<i>Santandreu Margta.</i>	<i>Tierras Can Gall</i>	<i>5-0-0</i>
<i>Santandreu Miguel</i>	<i>Id. Can Santandreu</i>	<i>54-0-0</i>
<i>Vidal Juan</i>	<i>Predio son Borrás</i>	<i>50-0-0</i>
<i>Villalonga Gabriel</i>	<i>Tierras de Can Padase</i>	<i>24-0-0</i>
<i>Vives Dn. Joaquin</i>	<i>Predio la Bomba inclusa una pieza de tierra</i>	<i>80-0-0</i>

DUES RELACIONS SOBRE RIQUESA IMMOBLE (1817-1818)

Els anys 1817 i 1818, altres dues relacions que són complementàries fan referència a la riquesa immoble, per ordre alfabètic del llinatge. La primera (1817) és el *Quaderno de la riqueza general del término de la Ciudad de Palma* (ARM D-1525); el Quadern 'estaba concluido' abans del 10 de desembre de 1817 i està datat a Palma el 10 de març de 1818. Amb molt poques diferències, el llistat inclou les mateixes dades que el de 1818. La segona relació (1818) és la que correspon a l'*Apeo General de la Riqueza Inmueble* (ARM D-1530 i AMP FP 299/2), realitzat per ordre del ministre d'Hisenda Martín de Garay com a base d'un projecte de reforma fiscal. La relació de 1818 conté dades sobre la propietat, l'estructura agrària i les formes de tinença i explotació: nom del propietari, extensió, localització, aprofitaments, qualitats i valor del sòl.

La toponímia i les referències sobre la procedència ajuden a identificar les peces de terra, en disseminat i en petita propietat. A l'*Apeo* de 1818, al terme de Palma, dins la parròquia de Sant Jaume (ARM D-1530, f. 222v-271v i AMP FP 299/2, s/f), hi consta una cinquantena de propietaris a l'àrea de sa Indioteria (a la mateixa relació hi ha altres finques de Son Sardina i del Secar).

1817- 1818 [Apeo]
<i>Pedro Jose Barcelo / Casa y 1 qda. de 3ª Calid. a Son Borrás 170 [lliures] (ARM D-1530, f. 226).</i>
<i>Silvestra Blanch / Casa a Cas Xamarro y ½ qda. 3ª Calid. con almendros e higueras 133 [lliures] (ARM D-1530, f. 226).</i>
<i>Catta. Blanch / Casa y un quarton 3ª Calid. con almendros 50 [lliures] (ARM D-1530, f. 226v).</i>

1817- 1818 [Apeo]
<i>Vicente Busquets / Tierra Can Chamorro de 1 Quarterada Sembrado y Pastos (ARM D-1525, f. 11v).</i>
<i>Juan Balaguer / Casa Can Morante y 1 qda. y un quarteron 3ª calid. con almendros e higueras 466 [lliures] / 1 qda. y un quarteron 3ª a los Llaonets 166 [lliures] (ARM D-1530, f. 226v).</i>
<i>Antta. Balague Mayor / Casa ½ qda. campo 3ª calid. con almendros a Can Morante 133 [lliures] (ARM D-1530, f. 227).</i>
<i>Antta. Balaguer Menor / ½ qda. campo 3ª calid. Can Morante 50 [lliures] (ARM D-1530, f. 227).</i>
<i>Margta. Balaguer / Casa ½ qda. tierra 3ª calid. a Can Morante 50 [lliures] (ARM D-1530, f. 227v).</i>
<i>Jayme Balaguer / Casa y un quarteron de 3ª calid. con higueras 50 [lliures] (ARM D-1530, f. 227v).</i>
<i>Pedro Juan Balaguer / Casa y un quarteron de 3ª calid. a Can Morante 50 [lliures] (ARM D-1530, f. 228).</i>
<i>Juana Ana Bestard / Casa y 2 qdas. de 3ª calid. a Can Moranta 266 [lliures] (ARM D-1530, f. 228).</i>
<i>Franca. Bordoy 1 ½ quarteron de tierra 3ª Calid. con almendros a Can Barrera 133 [lliures] (ARM D-1530, f. 228v).</i>
<i>Magna. Bordoy / 1 ½ quarteron tierra 3ª Calid. con almendros a Can Barrera 133 [lliures] (ARM D-1530, f. 228v).</i>
<i>Margta. Bordoy / 1 ½ quarteron tierra 3ª Calid. con almendros 133 [lliures] (ARM D-1530, f. 229).</i>
<i>Antta. Bordoy / Casa a Can Barrera 130 [lliures] / 1 qda. y un quarteron de 3ª Calid. als Leonets 166 [lliures] (ARM D-1530, f. 229).</i>
<i>Maria Bauza / Casa Can Simo 1 qda. de 3ª com almends. 400 [lliures] (ARM D-1530, f. 231v). [Can Simo Nou, AMP FP 299/2, s/f].</i>
<i>Antt. Frau Batle / Casa y 2 qdas. y un corton de 3ª calid. con almendros pertenencias a Son Llorens 800 [lliures] (ARM D-1530, f. 233v).</i>
<i>Sr. D. Antt. Contesti / Son Daviu / Casa y 56 qdas. de 2ª calidad con almendros 23.330 [lliures] (ARM D-1530, f. 234v).</i>
<i>Guillermo Company / Casa a can Enrich y 6 qdas. de 3ª calidad con almens. 1066 [lliures] (ARM D-1530, f. 234v).</i>

1817- 1818 [Apeo]
<i>Margarita Company / Casa can retad y 1 qda. y 1 qn. de 3ª calidad con almens. 400 [lliures] (ARM D-1530, f. 235).</i>
<i>Juana Mª Casellas / Casa can Biniali con ½ qda. de 3ª calidad con almend. e hiquer. 266 [lliures] (ARM D-1530, f. 235).</i>
<i>Melchor Carrio hijo del mismo Carpint / Casa cas Mestre con 5 qdas. de 3ª con almen 1.666 [lliures] (ARM D-1530, f. 235v).</i>
<i>Melchor Carrio de Mateo / Can Perelló / Casa y 11 qdas. de 3ª calidad con almen. algarrovos y olivos 2.666 [lliures] (ARM D-1530, f. 235v).</i>
<i>Mateo Carrio / Casetas can Perelló y 2 qdas. de 3ª calidad 666 [lliures] (ARM D-1530, f. 236).</i>
<i>Martin Canellas / Casa Can Marti y 3 ½ qdas. de 3ª calidad con almend. algars. e higs. 1.666 [lliures] (ARM D-1530, f. 236).</i>
<i>Margarita Canellas / ½ qda. de 3ª calidad con almends. de perts. de Can Martí 100 [lliures] (ARM D-1530, f. 236v).</i>
<i>Catalina Cañellas / ½ qda. 3ª calidad con alms. de perts. de Ym. 100 [lliures] (ARM D-1530, f. 236v).</i>
<i>Catalina Cañellas Vª / Casa Can Santandreu 1 ½ qda. de 3ª con almendros 500 [lliures] (ARM D-1530, f. 237).</i>
<i>Sebastiana Calafat / Casa y 1 qdas. de 3ª calidad con almends. e higuers. de perts de cas Xamarró 466 [lliures] (ARM D-1530, f. 239).</i>
<i>Montserrat Figuerola / Casa Can Monserrat con 9 qdas. ½ de 3ª calidad con almends. de pertens. de Son Llorens 3000 [lliures] (ARM D-1530, f. 242v).</i>
<i>Miguel Frau / Casa ½ qda. de 3ª calidad con alms. y higs. can Balle 133 [lliures] (ARM D-1530, f. 242v).</i>
<i>Juan Frau / Casa y ½ qda. campo 3ª calidad con almends. e higs. de perts. de can Balle 183 [lliures] / ½ qda. campo 3ª calidad con almends. de perts. de can Marti 100 [lliures] / ½ qda. campo 3ª calidad con almends. de perts. de can Pesquet 100 [lliures] (ARM D-1530, f. 243).</i>
<i>Geronima Frau / Casa can Perelló y 2 qdas. de 3ª calidad con almends. y olivos 666 [lliures] (ARM D-1530, f. 243).</i>
<i>Gaspar Frau / Casa y 1 ½ qda. de 3ª calidad con almens. de pertens. de Can Morante 500 [lliures] (ARM D-1530, f. 243v).</i>

1817- 1818 [Apeo]
<i>Antonio Frau / Casa y 1 corton de 3ª calidad con almendros de Can Barrera 166 [lliures] (ARM D-1530, f. 243v).</i>
<i>Juan Garau / Can Gotleu / 6 qdas. campo de 3ª Calid. con almendros e higueras 2400 [lliures] (ARM D-1530, f. 248v).</i>
<i>Baltazar Garau / Casa y 3 cortons. campo de 3ª Calid. con almendros pertenencias de Son Gotleu 133 [lliures] (ARM D-1530, f. 248v).</i>
<i>Magna. Garau / 1 qda. Campo de 3ª Calid. con almendros pertenencias de Can Gotleu 133 [lliures] (ARM D-1530, f. 249).</i>
<i>Jayme Jaume / El Hostalet del Cami de Buñola / Casa y 4 ½ qdas. campo de 3ª calid. con almendros 1500 [lliures] (ARM D-1530, f. 250).</i> <i>Jayme Jaume / Casas el Hostalet del puente del camino de Buñola 4 qdas. ½ 3ª calid. con alms 1500 [lliures] (AMP FP 299/2, s/f).</i>
<i>Pedro Jose Jaume / Can Fidelis / Casa y 3 qdas. campo de 3ª Calid. con almendros. 1.066 [lliures] (ARM D-1530, f. 250v).</i> <i>[Can Fedelic, APM FP 299/2, s/f].</i>
<i>Miguel Jaume / Cas Xamarro / Casa y un quarton campo de 3ª calid. con almendros. 133 [lliures] (ARM D-1530, f. 250v).</i>
<i>Maciana Llinás / Cas Padacer / Casa y 1 1/2 campo de 3ª Calid. con almendros. 366 [lliures] (ARM D-1530, f. 251).</i>
<i>Catta. Llinás / Casa con 2 qdas. y un quarton campo de 3ª Calid. pertenencias de cas padace 366 [lliures] (ARM D-1530, f. 251).</i>
<i>Jayme Llinás / Cas Padace / Casa y 2 qdas. campo de 3ª calid. con almendros. 666 [lliures] / Casa y 1 qda. campo de 3ª calid. con almendros e higeras 400 [lliures] (ARM D-1530, f. 251v).</i>
<i>Bartte. Mir / 1 qda. Campo de 3ª Calid. pertenencias de Son Borrás 83 [lliures] (ARM D-1530, f. 253).</i>
<i>Guillermo Palmer / Casas y 3 qdas. Campo de 3ª Calid. con almendros e higueras Can Caragol 1066 [lliures] (ARM D-1530, f. 258v).</i>
<i>Antoni Piza / Casa y 2 qdas. campo 3ª calid. con almendros de pertenencias de Son Borrás 333 [lliures] / Casa y 2 qdas. campo 3ª calid. con almendros e higueras pertenencias de Can Pasquet 500 [lliures] (ARM D-1530, f. 259v).</i>
<i>Bartolome Porcell / Casa Can Barrera 1 qda. 1 qn. de 3ª con alms y higs. 500 [lliures] (ARM D-1530, f. 261 i APM FP 299/2, s/f).</i>

1817- 1818 [Apeo]
<i>Antº. Ros Blanquer/ Can Simo Vey / Casa y 1 qda campo 3ª con almendros e higueras 466 [lliures] (ARM D-1530, f. 263v).</i>
<i>Margta. Santandreu / Casa y 1 quarton Campo 3ª calid. de pertenencias de Can Pere ogue 133 [lliures] (ARM D-1530, f. 265). Marg.ª Santandreu / ¼ de tierra Can Gall Sembrado y Pastos (ARM D-1525, f. 60).</i>
<i>D. Joaquin Vives / Se Bomba / 12 qdas. campo 3ª calidad con almendros 1.800 [lliures] / 6 qdas. viña 3ª calidad 750 [lliures] / 7 qdas. campo 3ª calidad pertens. de Son Estaca 400 [lliures] (ARM D-1530, f. 268v).</i>
<i>Gabriel Villalonga / 1 qda. y 3 cortones campo con almends. pertens. de cas padase 366 [lliures] (ARM D-1530, f. 268v).</i>
<i>Juan Vidal / Son Borrás / 7 qdas. campo 3ª calidad con almends. e higuers. 1.333 [lliures] (ARM D-1530, f. 269).</i>

EL PADRÓ GENERAL DE PALMA DE 1818

Un últim document de 1818 és el *Padron general ...*, del municipi de Palma (AMP FP 651, s/f). Segueix els mateixos criteris que els padrons precedents, tot centrant-se en el detall de la població masculina, però amb la particularitat d'agrupar el nombre de les dones de cada família, sense considerar-les de manera individual. En aquest sentit, el padró anterior de 1816 és més complet que aquest de 1818, en el qual s'han comptabilitzat fins a quarantacinc famílies, formades per 96 homes, 5 viudes i un total de 91 dones sense especificar; el còmput de població és, per tant, de l'ordre de 192 habitants.¹¹

Padró, 1818					
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici	Obs.
<i>Can Moranta</i>	<i>Matias Sans</i>	<i>65</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Labrador</i>	
	<i>Miguel hº</i>	<i>21</i>	<i>Soltero</i>		<i>Artillª. Volante</i>
	<i>Mugeres, 4</i>				

¹¹ Hi ha topònims, com algun dels Can Caragol, que poden estar prop de Son Llorens.

Padró, 1818					
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici	Obs.
<i>Idem</i>	<i>Jayme Balaguer</i>	<i>31</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Jayme hº</i>	<i>2</i>			
	<i>Pedro Antº. hº</i>	<i>1</i>			
	<i>Mugeres, 2</i>				
<i>Can Pera Hugué</i>	<i>Pedro Ramis</i>	<i>42</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Miguel hº</i>	<i>13</i>			
	<i>Pedro Id.</i>	<i>11</i>			
	<i>Mugeres, 6</i>				
<i>Hostal de Buñola</i>	<i>Jayme Jaume</i>	<i>52</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Conrador</i>	<i>Los hijos y la mujer en Esporlas</i>
<i>Cana fosca</i>	<i>Melchor Frau</i>	<i>25</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Mugeres, 1</i>				
<i>Casa Mestre</i>	<i>Juan Barcelo</i>	<i>70</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Pablo hº</i>	<i>33</i>	<i>Soltero</i>		<i>Ha sido Meliciano</i>
	<i>Miguel id.</i>	<i>24</i>	<i>Id.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Bartolome id.</i>	<i>18</i>	<i>Id.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Mugeres, 1</i>				
<i>Can Caragol</i>	<i>Mateo Palmer</i>	<i>65</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Conrador</i>	
	<i>Miguel hº</i>	<i>28</i>			<i>Meliciano</i>
	<i>Bernardo hº</i>	<i>26</i>			<i>Cavo Regto. Burgos</i>
	<i>Mateo hº</i>	<i>21</i>	<i>Soltero</i>	<i>Conrador</i>	
	<i>Mugeres, 2</i>				
<i>Can Caset</i> [sic, Can Quelet]	<i>Miguel Jaume</i>	<i>62</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Mugeres, 3</i>				

XXI JORNADA D'ANTROPONÍMIA I TOPONÍMIA

Padró, 1818					
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici	Obs.
<i>Idem</i>	<i>Juan Jaume</i>	27	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	<i>Ha sido Melicno.</i>
	<i>Mugeres, 1</i>				
<i>Can Caragol</i>	<i>Miguel Palmer</i>	62	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Miguel hº</i>	22	<i>Soltero</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Juan hº</i>	19	<i>Soltero</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Guillermo hº</i>	16	<i>Soltero</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Mugeres, 3</i>				
<i>Casas Novas</i>	<i>Catalina Frau</i>		<i>Viuda</i>		
	<i>Melchor Carrio</i>	23	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Mugeres, 1</i>				
<i>Can Anrrich</i>	<i>Miguel Mir</i>	35	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Bernardo hº</i>	5			
	<i>Antonio hº</i>	1			
	<i>Mugeres, 3</i>				
<i>Son Borrás</i>	<i>Juan Vidal</i>	60	<i>Cdo.</i>	<i>Conrador</i>	<i>Impedido</i>
	<i>Gabriel hijo</i>	19	<i>Soltero</i>	<i>Conrador</i>	
	<i>Mugeres, 1</i>				
<i>Sa Bomba</i>	<i>Miguel Frau</i>	45	<i>Cdo.</i>	<i>Conrador</i>	
	<i>Miguel hº</i>	5			
	<i>Mugeres, 1</i>				
<i>Cas Padase</i>	<i>Rafael Barcelo</i>	33	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Miguel hº</i>	1			
	<i>Mugeres, 2</i>				
<i>Idem</i>	<i>Miguel Oliver</i>	32	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Mugeres, 1</i>				

Padró, 1818					
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici	Obs.
<i>Cas Gallet</i>	<i>Margta. Santandreu</i>		<i>Viuda</i>		
	<i>Juan Estela hº</i>	<i>19</i>	<i>Soltero</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Gabriel hº</i>	<i>17</i>	<i>Soltero</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Mugeres, 3</i>				
<i>Can Casetas</i>	<i>Antonio Piza</i>	<i>54</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Antonio hº</i>	<i>17</i>	<i>Soltero</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Mugeres, 1</i>				
<i>Can Caragol</i>	<i>Jose Salom</i>	<i>25</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Carpintero</i>	
	<i>Miguel hº</i>	<i>1</i>			
	<i>Mugeres, 1</i>				
<i>Son Borrás nou</i>	<i>Pedro José Barcelo</i>	<i>53</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Juan hº</i>	<i>17</i>	<i>Soltero</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Gabriel hº</i>	<i>5</i>			
	<i>Mugeres, 2</i>				
<i>Can Gaspá</i>	<i>Gaspar Frau</i>	<i>37</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Melchor hº</i>	<i>1</i>			
	<i>Mugeres, 2</i>				
<i>Can Pons des Huyastres</i>	<i>Franco. Bosch</i>	<i>31</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Mayoral</i>	
	<i>Juan hº</i>	<i>2</i>			
	<i>Miguel hº</i>	<i>1</i>			
	<i>Mugeres, 2</i>				
<i>Ca Mestre Melcion</i>	<i>Melchor Carrio</i>	<i>31</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Carpintero</i>	
	<i>Mugeres, 2</i>				

XXI JORNADA D'ANTROPONÍMIA I TOPONÍMIA

Padró, 1818					
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici	Obs.
<i>Can Perelló</i>	<i>Geronima Frau</i>		<i>Viuda</i>		
	<i>Mateo Carrio hº</i>	<i>15</i>	<i>Soltero</i>		
	<i>Mugeres, 3</i>				
<i>Can Caragol</i>	<i>Guillermo Palmer</i>	<i>37</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Guillermo hº</i>	<i>10</i>			
	<i>Matias hº</i>	<i>7</i>			
	<i>Mugeres, 2</i>				
<i>Casas Novas</i>	<i>Jayme Llinás</i>	<i>57</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Jorge hijo</i>	<i>21</i>	<i>Soltero</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Mugeres, 2</i>				
<i>Can Ratat</i>	<i>Guillermo Aloy</i>	<i>30</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Pedro hº</i>	<i>5</i>			
	<i>Mugeres, 2</i>				
<i>Can Barrera</i>	<i>Bartolome Porsell</i>	<i>33</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Mugeres, 4</i>				
<i>Idem</i>	<i>Franca. Bordoy</i>		<i>Soltera</i>		
	<i>Mugeres, 1</i>				
<i>Cana fosca</i>	<i>Antonio Pou</i>	<i>47</i>	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Antonio hijo</i>	<i>15</i>	<i>Soltero</i>		
	<i>Juan hijo</i>	<i>11</i>			
	<i>Mugeres, 2</i>				
<i>Can Xamarro</i>	<i>Vicente Busquets</i>	<i>22</i>	<i>Soltero</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Mugeres, 2</i>				

Padró, 1818					
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici	Obs.
<i>Can Moranta</i>	<i>Lucas Mesquida</i>	30	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Jayme hº</i>	3			
	<i>Mugeres, 3</i>				
<i>Son Llorens</i>	<i>Vicente Castelló</i>	28	<i>Cdo.</i>	<i>Arrendador</i>	
	<i>Mugeres, 2</i>				
<i>Son Daviu</i>	<i>Coloma Santandreu</i>		<i>Viuda</i>		
	<i>Gregorio su hijo</i>	8			
<i>Son Astaca</i>	<i>Juan Busquets</i>	32	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Vicente hijo</i>	4			
	<i>Mugeres, 3</i>				
<i>Son Rigo</i>	<i>Franco. Alemany</i>	42	<i>Soltero</i>	<i>Arrendador</i>	
<i>Can Digadarra</i>	<i>Montserrat Figuerola</i>	52	<i>Cdo.</i>	<i>Arrendador</i>	
	<i>Pedro Juan hº</i>	12			
	<i>Antonio id.</i>	8			
	<i>Montserrat id.</i>	4			
	<i>Mugeres, 4</i>				
<i>Idem</i>	<i>Francisca Ana Figuerola</i>		<i>Viuda</i>		
	<i>Melchor Frau hº</i>	22	<i>Soltero</i>		
	<i>Montserrat id.</i>	8			
	<i>Mugeres, 3</i>				
<i>Son Fadalich</i>	<i>Guillermo Salom</i>	30	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Mugeres, 1</i>				

XXI JORNADA D'ANTROPONÍMIA I TOPONÍMIA

Padró, 1818					
Topònim	Nom	Edat	Estat	Ofici	Obs.
<i>Can Moranta</i>	<i>Juan Balaguer</i>	78	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Jayme hijo</i>	40	<i>Soltero</i>		
	<i>Pablo id</i>	25			<i>Meliciano</i>
	<i>Mugeres, 1</i>				
<i>Can Juan Balla</i>	<i>Juan Frau</i>	58	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Matias hijo</i>	17	<i>Soltero</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Jose id</i>	5			
	<i>Mugeres, 3</i>				
<i>Can Rotgé</i>	<i>Baltasar Garau</i>	40	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Jayme hijo</i>	17	<i>Soltero</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Bartolome hº</i>	15	<i>Soltero</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Pedro Anto. id</i>	7			
	<i>Mugeres, 2</i>				
<i>Can Marti</i>	<i>Martin Cañellas</i>	40	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Onofre hijo</i>	18	<i>Soltero</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Sebastian id.</i>	8			
	<i>Martin id.</i>	5			
	<i>Mugeres, 3</i>				
<i>Can Simo</i>	<i>Rafael Oliver</i>	18	<i>Soltero</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Jose hermano</i>	9			
	<i>Mugeres id, 1</i>				
<i>Son Llompard</i>	<i>Arnaldo Jaume</i>	50	<i>Cdo.</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Rafl. Id.</i>	20	<i>Solto.</i>		
	<i>Mug., 2</i>				

UN PETIT COL·LECTIU DE PAGESOS

A més del registre toponímic, entre 1800 i 1818, els diferents padrons i relacions de propietats ofereixen dades de caràcter demogràfic i social, amb la qual cosa és possible extreure algunes consideracions relatives a la població i l'activitat, així com als usos del sòl a les petites propietats.

D'acord amb la informació transcrita, segons els padrons, el nombre de famílies a la zona de sa Indioteria oscil·la entre trenta-vuit (1807 i 1813), quaranta (1816) i quaranta-cinc (1818). La població total comptabilitzada l'any 1816 sumaria en torn a 172 persones, mentre que el 1818 seria d'uns 192 habitants. Per raons de proximitat, al total s'hi hauria d'afegir una setantena d'habitants dels establits i propietats del Pla de Son Nebot, a l'altra part del torrent Gros.¹²

Els padrons també fan explícita l'ocupació familiar, centrada en l'activitat agrària sense excepcions, a través de diferents denominacions: *Jornalero*, *Misaje*, *Bracero*, *Conrador*, *Labrador*, *Dueño del Predio*, *Propietario*, *Arrendador*, *Conductor*, *Mayoral* / *Mayoral*. Les referències a l'ocupació de les dones són absolutament excepcionals.

La dedicació de les famílies girava entorn a l'agricultura, inclosa la població femenina. Sens dubte, per a la majoria, la cura de la seva peça de terra per a les necessitats domèstiques s'alternava i es complementava amb la realització de jornals a les grans propietats, de manera permanent o temporal, si més no en èpoques determinades. Els padrons de 1800-1807 aporten el detall dels homes que feien de missatges, entre d'altres, a les possessions properes de Son Llopart, Son Daviu, Son Reus, Son Macià, Son Castelló, Can Maiol o Son Nicolau.

L'únic que no consta com agricultor és el fuster, sempre Melcion Carrió, *Carpintero* (els fusters són dos l'any 1818). Més esporàdicament, hi ha un hostaler (Miquel Frau, *Tabernero* / *Meçonero*, precisament a s'Hostalet, els anys 1800 i 1813) i un *blanquer* (Antoni Ros, adobador de pells, a l'*Apeo* del 1818). Un cas especial són els soldats o milicians: l'any 1807, dos milicians i un *Soldado Licenciado*; l'any 1813, cinc soldats, un *Cabo urbano* i un *Soldado Licenciado*; el 1816, tres milicians; el 1818, hi figuren un cas descrit com a *Artilleria Volante*, dos milicians, un *Cavo* i dos antics soldats.

12 Els establiments del Pla de Son Nebot figuren al mapa de Mallorca de 1785. A principis del segle XIX (1815-1818), al padró de Marratxí de 1815, dels 1.256 habitants del municipi, 79 habitants corresponen a Son Nebot, dels quals 40 habiten al barri i 39 a les possessions. Els 79 habitants estan representats per 18 caps de família, vuit dels quals responen al cognom Frau. La distribució dels 39 habitants per possessions és aquesta: Son Sales Nou (8), Son Sales (9), Son Sureda (3), les Cases Noves de Son Nicolau (Sa Cabana) (9), Son Macià Negre (4), Son Nebot (5), Son Guillem Gran (1) i Son Frau (no consta). El 1815 les Cases Noves de Son Nicolau (Sa Cabana) era propietat de Joan Miró i l'arrendatari era Gabriel Busquets; a Son Macià l'arrendatari era Pere Canyelles, vidu de 38 anys, amb dues filles i un fill: Margalida, Esperança i Pere. El propietari de Son Nebot era Jaume Frau i el de Son Guillem Gran Joan Prats, metge (MOLL, 1996: 64; 2002: 163 i ss). L'any 1818, a les possessions del Pla de Son Nebot la presència de l'oliver era absolutament destacada, excepció feta de Sa Cabana on predominaven els cereals. A Son Frau l'oliver apareix combinat amb 94 quarterades ocupades per garrovers. També hi havia una considerable extensió d'oliver a Son Guillem Major. És igualment significativa la vinya, sobretot a Sa Cabana (com també a Son Nicolau) i a Son Macià; a Son Frau el pes de la vinya era molt menor. És interessant la superfície dedicada a l'ametler, un cultiu aleshores de recent introducció. Era important a Sa Cabana (unes 50 quarterades). A més de Son Nebot i Son Frau, també hi havia unes 7 quarterades d'ametlers a Son Guillem Menor, propietat d'Isabel Mesquida, i unes 2 quarterades a Son Guillem Major. Per altra part, sembla que el 1818 prop del 80% de terres d'ametlers de Marratxí estan localitzades a Son Nebot, que mostra una major diversitat de cultius (MOLL, 1996: 61-63).

La descripció de propietats de l'*Apeo* de 1818 té en compte la qualitat del sòl i els cultius dominants, encara que només fa esment als cultius arboris i a la vinya. Sens dubte, tot i que no hi constin, els cultius arboris s'alternaven amb cultius de cereals (blat, ordi, civada) i lleguminoses, amb petits espais destinats a regadiu.

El cultiu de la figuera és abundant i notable, essent un cultiu en expansió des del segle XVIII. El garrover té una menor presència, mentre que l'olivera, només apareix a les terres anomenades Can Perelló (l'extensió més grossa, juntament amb sa Bomba, enmig de petites propietats). La vinya, present a altres propietats més grosses com Son Nicolau, està representada per les sis quarterades vinculades a la propietat de Sa Bomba.

Els ametlers, molt significats i abundants, són de fet el cultiu dominant juntament amb la figuera. Probablement, es tracta d'unes plantacions bastant primerenques. La seva expansió fou promoguda des de finals del segle XVIII per la Societat Econòmica Mallorquina d'Amics del País. La presència de l'ametler a la zona de sa Indioteria potser tengui relació amb la proximitat a Palma, però també a les possessions de Son Daviu (Palma) i de Son Macià (Marratxí), aleshores propietat de la família Contestí, i per la circumstància que Bernat Contestí (1742-1811) fou fundador i membre destacat de la Societat d'Amics del País.¹³

Una altra qüestió important a considerar és l'accés a l'aigua sobrant de la font de Mestre Pere que baixava per la síquia de na Cerdana des del primer quart del segle XVII. Els cultius en regadiu són indiscutibles als horts de les possessions més grans. A les propietats més petites també seria possible la producció d'hortalissa, encara que no coneixem en detall el sistema de distribució de l'aigua. Un últim aspecte seria la dedicació ramadera (sobretot ovina a les possessions grans, però també porcs, vaques, cabres, conills i aviram), el manteniment del bestiar de feina i dels animals domèstics a les petites propietats.

MÉS PADRONS DE POBLACIÓ I NOVA TOPONÍMIA (1826-1831)

Tot just superat el primer quart del segle XIX, es disposa de tres padrons més, tots amb finalitats de reclutament, dels anys 1826, 1829 i 1831. Són una font d'informació parcial, però segueixen aportant indicis de l'evolució de les propietats, que interessa sobretot per les noves parcel·lacions.

UN PADRÓ DE 1826

Un altre padró de milícies és el de l'any 1826, que té el títol *Año de 1826 / Vecindario de esta Ciudad y su termino formado á consecuencia de una orden de la Inspeccion de Milicias Provinciales* i que és un *Padron del vecindario de que consta la ciudad de Palma*

13 Sobre Bernat Contestí, la Societat d'Amics del País i l'agronomia al segle XVIII, vegeu MOLL BLANES (2008).

y su termino clasificado de la forma que á continuacion se expresa, y con separacion de parroquias (AMP FP 893/2).

Al terme de Palma, el padró registra els topònims de les cases en disseminat de manera continuada i el nom del cap de la família, sense fer esment a cap dona. Un aspecte a destacar és que, per primera vegada, hi figuren els topònims d'un conjunt de propietats, relativament grosses, situades aigües amunt de la síquia de na Cerdana (actual camí 140), a tramuntana del camí dels Reis (síquia de na Cerdana – camí de Sóller), clarament vinculades amb l'àrea de sa Indioteria, com *Son Suat* (que potser correspon a Cas Ferrer), Can Alorda o Cas Sastre. Les terres, de procedència per ara desconeguda, és probable que siguin de Son Pons. També hi ha nous topònims com *Can Caratlos* [sic] o Cas Sucre (prop de Son Llorens). És interessant el topònim de *Ca se Ausella* [sic], que hauria d'estar dins la parròquia de Sant Miquel, per la correspondència a Ca ses Aucelles, un petit grup de cases desaparegut l'any 1980, a causa de la rotonda que comunica la Gran Via Asima i el polígon de Son Castelló amb l'autopista Palma-Inca.

Al terme de la *Parroquia de Sn Jayme* (f. 132 i ss), el detall dels registres seleccionats és el següent:

1826		
Topònim	Nombre y estado de los vecinos	foli
<i>Can Digadarre</i>	<i>Monserate Figarola [Casado]</i>	134r
<i>Can Pasquet</i>	<i>Juan Frau Idm.</i>	134v
<i>Idm.</i>	<i>Antonio Frau Idm.</i>	134v
<i>Can Morante</i>	<i>Matias Sans Casado</i>	134v
<i>Cas Xamarro</i>	<i>Matias Odonell Idm. Catta. Blanch vda.</i>	134v
<i>Can Gaspar</i>	<i>Gaspar Frau Idm.</i>	134v
<i>Cana Biniali</i>	<i>Jayme Balaguer Casado</i>	135r
<i>Cas Gallet</i>	<i>Margarita Santandreu Viuda</i>	135r
<i>Idm.</i>	<i>Miguel Estela Casado</i>	135r
<i>Cas Xamarro</i>	<i>Vicente Busquets Idm.</i>	135r
<i>Can Santandreu</i>	<i>Juan Busquets Idm.</i>	135r
<i>Cas Xamarro</i>	<i>Silvestre Blanch Casado</i>	135r
<i>Cas Xamarro Nou</i>	<i>Miguel Jaume Idm.</i>	135r
<i>Can Fadalich</i>	<i>Juan Jaume Idm.</i>	135r

1826		
Topònim	Nombre y estado de los vecinos	foli
<i>Can Pera Ogué</i>	<i>Pedro Ramis Idm.</i>	135r
<i>Can Perelló</i>	<i>Geronima Frau Viuda</i>	135r
<i>Cas Mestra</i>	<i>Melchor Carrió Casado</i>	135r
<i>Sostal des Pont de Buñola</i>	<i>Jayme Jaume Idm.</i>	135r
<i>Son Borrás</i>	<i>Juan Vidal Idm.</i>	135r
<i>Can Casetas novas</i>	<i>Antonio Pizá Casado Anto. Pizá Idm.</i>	135r
<i>Can Masiá</i>	<i>Matias Frau Idm.</i>	135r
<i>Can Caragol</i>	<i>Miguel Palmer Idm.</i>	135r
<i>Can Lluch Morante</i>	<i>Lucas Mesquida Idm.</i>	135r
<i>Can Caratlos</i>	<i>Pedro Serra Idm. Juana Vidal vda.</i>	135r
<i>Can Enrich</i>	<i>Guillermo Company Idm.</i>	135r
<i>Son Suat</i>	<i>Juan Munar Idm.</i>	135r
<i>Can Alorda</i>	<i>Rafael Cunill Casado</i>	135r
<i>Cas Sastre</i>	<i>José Tous Casado</i>	135r
<i>Can Ratat</i>	<i>José Serra Casado</i>	135v
<i>Son Pons dels ullastres</i>	<i>Bartolome Pons Soltero</i>	135v
<i>Cas Padasé</i>	<i>Miguel Oliver Casado</i>	135v
<i>Cana Rotger</i>	<i>Baltasar Garau Idm.</i>	135v
<i>Can Caragol</i>	<i>Guillermo Palmer Idm.</i>	135v
<i>Casas novas de cas Mestre</i>	<i>Melchor Carrió Idm.</i>	135v
<i>Can Morante</i>	<i>Jayme Balaguer Idm.</i>	135v
<i>Son Borrás Nou</i>	<i>Pedro José Barcelo Idm.</i>	135v
<i>Cas Padasé</i>	<i>Rafael Barcelo Idm.</i>	135v
<i>Cana Barrera</i>	<i>Guillermo Ferrer Casado</i>	135v

1826		
Topònim	Nombre y estado de los vecinos	foli
<i>Idm.</i>	<i>Francisco Serra Idm.</i>	135v
<i>Cana Fosca</i>	<i>Ana Frau Viuda</i>	135v
<i>Cana Barrera</i>	<i>Bartolome Porcell Casado</i>	135v
<i>Can Martí</i>	<i>Martin Cañellas Idm.</i> <i>Onofre Cañellas Idm.</i>	135v
<i>Ca se Ausella</i>	<i>Bartolome Sabater Idm.</i>	135v
<i>Son Daviu</i>	<i>Miguel Santandreu Soltero</i>	135v
<i>Cas Sucre</i>	<i>Pedro Juan Figuerola Casado</i>	135v
<i>Can Pasquet</i>	<i>José Salom Casado</i>	135v
<i>Se Bomba</i>	<i>Guillermo Juaneda Casado</i>	135v

UN PADRÓ DE POBLACIÓ DE 1829

Un padró del 1829 té en compte la toponímia en disseminat i la població total, amb els noms i llinatges, l'edat, l'estat i l'ofici: *Año de 1829 / Termino de esta Ciudad Parroq^a de S. Jayme* (AMP FP 60), datat el mes de febrer de 1829. És un *Padron General de todas las Personas residentes en el termino de esta Ciudad y Parroquia de San Jayme ...*

L'enumeració segueix, en part, un ordre continuat. S'han identificat fins a 34 famílies, per a un total de 151 persones. Potser no hi consten totes les famílies, però la informació és bastant completa, similar a la del padró de 1816. El llistat de topònims augmenta, prop de Son Borràs, al camí dels Reis (Can Roig, Cas Misser) i aigües amunt de la síquia de na Cerdana (Cas Selleter, camí 140). El topònim Can Silvestre correspon a Cas Ximarró, per Silvestre Blanch, documentat a partir de 1805 (amb 16 anys), fill de Catalina Calafat (segons capbreu de 29 de desembre de 1803).

1829					
<i>Nombres de los Predios</i>	<i>Nombres y Apellidos</i>	<i>Edad</i>	<i>Estado</i>	<i>Empleo ú oficio</i>	<i>foli</i>
<i>Can Morante</i>	<i>Matias Sans</i>	72	<i>Viudo</i>	<i>Jornalero</i>	11v
	<i>Juana Ana Sans</i>	22	<i>Solta.</i>		
<i>Idem</i>	<i>Jayme Balaguer</i>	47	<i>Solto.</i>	<i>Jornalero</i>	

XXI JORNADA D'ANTROPONÍMIA I TOPONÍMIA

1829					
<i>Nombres de los Predios</i>	<i>Nombres y Apellidos</i>	<i>Edad</i>	<i>Estado</i>	<i>Empleo ù oficio</i>	<i>foli</i>
<i>Can Silvestra</i>	<i>Silvestra Blanch</i>	42	<i>Casado</i>	<i>Jornalº.</i>	
	<i>Catalina Bujosa</i>	52	<i>Consorte</i>		
<i>Can Gaspa</i>	<i>Gaspar Frau</i>	48	<i>Casado</i>	<i>Jornalº.</i>	
	<i>Isabel Frau</i>	30	<i>Consorte</i>		
	<i>Petra Frau</i>	15	<i>Solta.</i>		12r
	<i>Melchor Id.</i>	12			
	<i>Isabel Id.</i>	8			
	<i>Miguel Id.</i>	5			
<i>Hostal de Buñola</i>	<i>Jayme Jaume</i>	64	<i>Casado</i>	<i>Jornalero</i>	
<i>Can Perelló</i>	<i>Mateo Carrió</i>	26	<i>Casado</i>	<i>Jorn.º</i>	
	<i>Geronima Jaume</i>	18	<i>Id.</i>		
	<i>Geronima Carrió</i>	28	<i>Solta.</i>		
<i>Can Gallet</i>	<i>Margta. Santandreu</i>	69	<i>Viuda</i>	<i>Jorn.ª</i>	
	<i>Catalina Estela</i>	26	<i>Solta.</i>		
<i>Cana Biniali</i>	<i>Juan Balaguer</i>	40	<i>Casado</i>	<i>Jorn.º</i>	
	<i>Juana Mª Cañellas</i>	40	<i>Consorte</i>		
	<i>Margta. Balaguer</i>	22	<i>Solta.</i>		
	<i>Sebastiana Id.</i>	4			
<i>Can Gallet</i>	<i>Miguel Estela</i>	39	<i>Casado</i>	<i>Jorn.º</i>	
	<i>Antonia Ferrer</i>	38	<i>Consorte</i>		
	<i>Juan Estela hijo</i>	12	<i>Solto.</i>		
	<i>Matias Id. Id.</i>	8			
	<i>Margta. Id. Id.</i>	5			
	<i>Miguel Id. Id.</i>	2			

1829					
<i>Nombres de los Predios</i>	<i>Nombres y Apellidos</i>	<i>Edad</i>	<i>Estado</i>	<i>Empleo ù oficio</i>	<i>foli</i>
<i>Cana Barrera</i>	<i>Franco. Serra</i>	38	<i>Casado</i>	<i>Jornal.º</i>	
	<i>Magdna. Bordoy</i>	34	<i>Consorte</i>		
	<i>Barbara Serra</i>	12	<i>Solta.</i>		
	<i>Guillmo Id.</i>	8			
	<i>Antonio Idem</i>	4			
	<i>Francisco Id.</i>	2			
<i>Son Suat</i>	<i>Pedro Juan Frau</i>	30	<i>Casado</i>	<i>Conrrador</i>	
	<i>Antonia Pou</i>	23	<i>Consorte</i>		
	<i>Guillermo Id.</i>	3			
<i>Cas Padasé</i>	<i>Rafael Barceló</i>	46	<i>Casado</i>	<i>Jornal.º</i>	12v
	<i>Catalina Llinas</i>	45	<i>Consorte</i>		
	<i>Antonia Barceló</i>	15	<i>Solta.</i>		
	<i>Miguel Id.</i>	12	<i>Id.</i>		
	<i>Catalina Id.</i>	10			
	<i>Rafael Id.</i>	7			
	<i>Moncerrate Id.</i>	3			
<i>Can Barrera</i>	<i>Guillermo Ferrer</i>	39	<i>Casado</i>	<i>Jornal.º</i>	
	<i>Franca. Bordoy</i>	29	<i>Consorte</i>		
	<i>Margta. Ferrer hija</i>	9			
	<i>Mateo Id. Id.</i>	6			
	<i>Francisca Id. Id.</i>	2			
	<i>Antonia Bordoy</i>	52	<i>Solta.</i>		
<i>Can Pera Ogue</i>	<i>Pablo Busquets</i>	27	<i>Casado</i>	<i>Jornal.º</i>	
	<i>Catalina Llinas</i>	26	<i>Consorte</i>		

XXI JORNADA D'ANTROPONÍMIA I TOPONÍMIA

1829					
<i>Nombres de los Predios</i>	<i>Nombres y Apellidos</i>	<i>Edad</i>	<i>Estado</i>	<i>Empleo ù oficio</i>	<i>foli</i>
<i>Can Carerlos</i>	<i>Pedro Serra</i>	42	<i>Casado</i>	<i>Jorn.º</i>	
	<i>Maria Pol</i>	38	<i>Consorte</i>		
	<i>Juana Mª Serra hija</i>	12	<i>Solta.</i>		
	<i>Magdna. Id. Id.</i>	10			
	<i>Margta. Id. Id.</i>	6			
	<i>Pedro José Id. Id.</i>	4			
<i>Can Moranta</i>	<i>Lucas Mesquida</i>	42	<i>Casado</i>	<i>Jorn.º</i>	
	<i>Juana Mª Pou</i>	35	<i>Consorte</i>		
	<i>Jayme Mesquida hijo</i>	14	<i>Solto.</i>		
	<i>Antonia Id. Id.</i>	12	<i>Id.</i>		
	<i>Miguel Id. Id.</i>	10	<i>Id.</i>		
	<i>Lucas Id. Id.</i>	8			
<i>Can Caragol</i>	<i>Guillmo Palmer</i>	42	<i>Casado</i>	<i>Jornal.º</i>	13r
	<i>Franca. Garau</i>	36	<i>Consorte</i>		
	<i>Guillmo Palmer</i>	19	<i>Solto.</i>	<i>Id.</i>	
	<i>Matias id.</i>	17	<i>Id.</i>	<i>Id.</i>	
	<i>Catalina id.</i>	15	<i>Id.</i>		
	<i>Miguel id.</i>	9			
	<i>Francisca id.</i>	5			
<i>Se Bombe</i>	<i>Franco. Bosch</i>	44	<i>Casado</i>	<i>Jorn.º</i>	
	<i>Catalina Palmer</i>	37	<i>Consorte</i>		
	<i>Juana Mª Bosch hija</i>	14	<i>Solta.</i>		
	<i>Francisco id.</i>	12			
	<i>Miguel id.</i>	10			
	<i>Coloma id.</i>	8			
	<i>Rafael id.</i>	5			
	<i>Catalina id.</i>	3			

1829					
<i>Nombres de los Predios</i>	<i>Nombres y Apellidos</i>	<i>Edad</i>	<i>Estado</i>	<i>Empleo ù oficio</i>	<i>foli</i>
<i>Cane Alorde</i>	<i>Gabriel Balaguer</i>	29	<i>Casado</i>	<i>Jorn.º</i>	
	<i>Isabel Mª Roselló</i>	30	<i>Consorte</i>		
	<i>Maria Balaguer</i>	7			
	<i>Isabel Mª id.</i>	3			
<i>Can Martí</i>	<i>Martin Cañellas</i>	54	<i>Casado</i>	<i>Jorn.º</i>	
	<i>Maria Piza</i>	53	<i>Consorte</i>		
	<i>Onofre Cañellas</i>	29	<i>Casado</i>	<i>Id.</i>	
	<i>Catalina Ramis</i>	23	<i>Consorte</i>		
	<i>Martin Cañellas hijo</i>	8			
	<i>Maria Id.</i>	12	<i>Solta.</i>		
<i>Can Enrrich</i>	<i>Guillermo Compañy</i>	47	<i>Casado</i>	<i>Jornal.º</i>	13v
	<i>Isabel Mª Simo</i>	42	<i>Consorte</i>		
	<i>Sebastian Compañy</i>	10			
	<i>Pedro Juan Id.</i>	3			
<i>Cas Selleté</i>	<i>Juan Munar</i>	47	<i>Casado</i>	<i>Jorn.º</i>	14r
	<i>Micaela Fontenet</i>	45	<i>Consorte</i>		
	<i>Antonio Munar</i>	12	<i>Solto.</i>		
	<i>Montserrat id.</i>	8			
	<i>Juan id.</i>	3			
<i>Cane Fosca</i>	<i>Jayme Togores</i>	25	<i>Casado</i>	<i>Misatge</i>	
	<i>Antonia Mora</i>	20	<i>Consorte</i>		
<i>Idem</i>	<i>Francisco Canaves</i>	47	<i>Casado</i>	<i>Jorn.º</i>	
	<i>Catarina Bonaventura</i>	30	<i>Consorte</i>		
	<i>Catalina Canevas</i>	3			

XXI JORNADA D'ANTROPONÍMIA I TOPONÍMIA

1829					
<i>Nombres de los Predios</i>	<i>Nombres y Apellidos</i>	<i>Edad</i>	<i>Estado</i>	<i>Empleo ù oficio</i>	<i>foli</i>
<i>Can Roig Cases Noves</i>	<i>Barte. Mir</i>	35	<i>Casado</i>	<i>Jornalero</i>	
	<i>Margarita Sans</i>	28	<i>Consorte</i>		
	<i>Bernardo Mir</i>	3			
	<i>Matias Mir</i>	1			14v
	<i>Antonia Geá</i>	42	<i>Viuda</i>		
<i>Can Juan Balle</i>	<i>Antonio Frau</i>	27	<i>Casado</i>	<i>Jornalero</i>	15v
	<i>Petra Compañy</i>	23	<i>Consorte</i>		
	<i>Maria Frau hija</i>	5			
	<i>Juan Id.</i>	2			
<i>Can Barrera</i>	<i>Barte. Porcell</i>	54	<i>Casado</i>	<i>Jornal.º</i>	
	<i>Catalina Frau</i>	52	<i>Consorte</i>		
	<i>Franca. Porcell</i>	20	<i>Solta.</i>		
	<i>Catalina id.</i>	12	<i>Id.</i>		
	<i>Barte. id.</i>	8			
<i>Can Siuvestra</i>	<i>Vicente Busquets</i>	32	<i>Casado</i>	<i>Jornal.º</i>	
	<i>Juana Mª Jaume</i>	28	<i>Consorte</i>		
	<i>Sebastian Busquets</i>	8			16r
	<i>Vicente id.</i>	6			
<i>Can Taça</i>	<i>Baltasar Garau</i>	52	<i>Casado</i>	<i>Jorn.º</i>	
	<i>Catalina Garau</i>	53	<i>Consorte</i>		
	<i>Matias id.</i>	26	<i>Solto.</i>	<i>Jorn.º</i>	
	<i>Praxedis id.</i>	28	<i>Id.</i>		
	<i>Barte. id.</i>	23	<i>Id.</i>		
	<i>Pedro Anto. id.</i>	18	<i>Id.</i>		

1829					
<i>Nombres de los Predios</i>	<i>Nombres y Apellidos</i>	<i>Edad</i>	<i>Estado</i>	<i>Empleo ù oficio</i>	<i>foli</i>
<i>Son Pesquet</i>	<i>Jose Salom</i>	36	<i>Casado</i>	<i>Jorn.º</i>	
	<i>Margta. Piza</i>	31	<i>Consorte</i>		
	<i>Migl. Salom hijo</i>	12	<i>Solto.</i>		
	<i>Catalina id. id.</i>	7			
	<i>Antonia id. id.</i>	5			
	<i>Margta. id. id.</i>	3			
<i>Can Toni Casetas</i>	<i>Antonio Pizá</i>	62	<i>Casado</i>	<i>Jorn.º</i>	
	<i>Anta. Vidal</i>	60	<i>Consorte</i>		
	<i>Anto. Pizá</i>	30	<i>Casado</i>	<i>Id.</i>	
	<i>Antonia Porcell</i>	23	<i>Consorte</i>		
	<i>Antonio Pizá</i>	4			
<i>Cal Sent Juan des Mise</i>	<i>Pedro Jose Barceló</i>	77	<i>Casado</i>	<i>Jorn.º</i>	
	<i>Juana Ana Canevas</i>	57	<i>Consorte</i>		
	<i>Juan Barceló</i>	29	<i>Solto.</i>	<i>Id.</i>	
	<i>Magdalena id.</i>	14	<i>Id.</i>		
	<i>Catarina id.</i>	11			
<i>Can Calet</i>	<i>Margta. Tomas</i>	57	<i>Viuda</i>		16v
	<i>Juan Jaume</i>	40	<i>Casado</i>	<i>Jorn.º</i>	
	<i>Magdalena Serra</i>	32	<i>Consorte</i>		
	<i>Margta. Jaume</i>	12			
	<i>Miguel id.</i>	9			
	<i>Jose id.</i>	4			
<i>Can Ratat</i>	<i>Jose Serra</i>	73	<i>Casado</i>	<i>Jorn.º</i>	
	<i>Margta. Campins</i>	68	<i>Consorte</i>		
	<i>Catalina Serra</i>	18	<i>Solta.</i>		

NOVES CAPBREVACIONS (1829)

Com s'ha indicat, en el primer treball s'havia documentat un conjunt de registres de propietat fins al primer terç del segle XIX (1833), a través dels capbreus (vegeu GINARD, 2008). El seguiment de la continuació dels capbreus¹⁴ també ens mostra l'evolució de la propietat (des de l'any 1829 fins al 1861), durant un període en què augmenten les divisions. És molt possible que els capbreus tampoc no incloguin la totalitat de les propietats. La gran majoria de les peces documentades se situen entre el camí Roig i el camí Vell de Bunyola. Les dades dels capbreus són contrastables amb les referències documentals anteriors, dels anys 1784, 1800-1818 i 1826-1831. Tot seguint una seqüència d'ordre cronològic, només s'han documentat tres capbrevacions de l'any 1829:

15 de juny de 1829. Martí Cañellas, fill d'Onofre i de Catalina Frontera, un quartó de terra (d'una quarterada i aquesta de tres quarterades), que confrontava amb terra de Melcior Carrió, amb terra de Catalina Cañellas, amb terra del denunciante de les mateixes pertinències i amb la de Joan Borràs *de pupilar edad de las mismas pertenencias*. Les adquirí el denunciante d'Onofre Borràs, fill de Joan i de Margarita Cañellas, en acta de 20 de maig de 1829 (ERC 1124, f. 10v-11; ECR 590, f. 319v-320).

15 de juny de 1829. Joan Frau, fill d'Antoni i d'Aina Frau, un quartó de terra (de mitja quarterada i aquesta de dues quarterades), que confrontava amb terra de Jaume Vadell, amb la de Melcior Carrió per dues parts i amb terres de Joan Borràs *de las mismas pertenencias*. La permutà el denunciante a Onofre Borràs en acta de 20 de maig de 1829 (ERC 1124, f. 11-11v; ECR 590, f. 318-319).

29 de desembre de 1829. Juan Pou, fill de Pere, i Margarita Torres, filla d'Antoni, una quarterada de terra *Campo* (de tres quarterades i un quartó i aquestes de sis quarterades), situades en el *lugar llamado Can Caragol*, que confrontava amb terres del *Predio Son Bombarda* [sic], *propio de D. Juan Vives*, amb la de Pere Josep Jaume, *alias de Can Fedelich*, amb les de Margarita Palmer, germana del venedor, de les mateixes pertinències, i amb terres romanents a Guillem Palmer. Comprada a aquest en acta de 16 de desembre de 1829 (ERC 1124, f. 13v; ECR 590, f. 358v-359). [veure capbreus de 20 de desembre de 1826 i de 18 de gener de 1830].

UN PADRÓ DE 1831

L'any 1831 ens ha deixat el *Padron General del termino de esta Ciudad correspondiente á la Parroquia de San Jayme* (AMP FP 300/5, s/f), datat el 15 de setembre de 1831. És una continuació del padró de 1829, sense ser ni de molt tan complet, perquè hi manquen famílies que s'havien empadronat l'any 1829. Només s'han transcrit els topònims i el nom dels caps de família. És útil per contrastar alguns topònims amb el padró anterior.

¹⁴ Cal insistir en el fet que, en ocasions, als capbreus hi ha diversos errors i que mantenen algunes referències de propietats confrontants que són anteriors a la data de la capbrevació.

<i>1831</i>				
<i>Predios ó Casas</i>	<i>Nombres</i>	<i>Edat</i>	<i>Estat</i>	<i>Topònim de 1829</i>
<i>Can Digatedarro</i>	<i>Franca Alemany</i>	<i>46</i>	<i>V^a</i>	<i>Son Llorens</i>
<i>Cas Sucre</i>	<i>Pedro Juan Figuerola</i>	<i>26</i>	<i>C.</i>	<i>Son Llorens</i>
<i>Cas Pedesé</i>	<i>Migl. Oliver</i>	<i>40</i>	<i>C.</i>	<i>Cas Padasé</i>
<i>Can Pereyo</i>	<i>Mateo Carrió</i>	<i>28</i>	<i>C.</i>	<i>Can Perelló</i>
<i>Can Casetas</i>	<i>Antonio Pizá</i>	<i>65</i>	<i>C.</i>	<i>Can Toni Casetas</i>
<i>Cas Ferré</i>	<i>Pedro Juan Frau</i>	<i>30</i>	<i>C.</i>	<i>Son Suat</i>
<i>Cas Chamorró</i>	<i>Juan Busquets</i>	<i>46</i>	<i>C.</i>	<i>Can Santandreu</i>
<i>Can Simó</i>	<i>Guillmo Salom</i>	<i>40</i>	<i>C.</i>	<i>Can Simó</i>
<i>Can Sion</i>	<i>Melchor Carrió</i>	<i>38</i>	<i>C.</i>	<i>Cas mestre Nou</i>
<i>Se bomba</i>	<i>Franco. Bosch</i>	<i>47</i>	<i>C.</i>	<i>Se Bombe</i>
<i>Can Caled</i>	<i>Juan Jaume</i>	<i>40</i>	<i>C.</i>	<i>Can Calet</i>
<i>Can Enrrich</i>	<i>Guillermo Compañy</i>	<i>46</i>	<i>C.</i>	<i>Can Enrrich</i>
<i>Can Simó Nou</i>	<i>Masiá Juan</i>	<i>40</i>	<i>C.</i>	<i>Can Simó Nou</i>
<i>Can Batle</i>	<i>Juana Ana Frau</i>	<i>21</i>	<i>Sra.</i>	<i>Can Barla</i>
<i>Id.</i>	<i>Jaye. Tugores</i>	<i>26</i>	<i>C.</i>	<i>Cane Fosca</i>
<i>Can Santandreu</i>	<i>Pedro Juan Manera</i>	<i>38</i>	<i>C.</i>	<i>Can Santandreu</i>
<i>Can Moranta</i>	<i>Lucas Mesquida</i>	<i>47</i>	<i>C.</i>	<i>Can Moranta</i>
<i>Id.</i>	<i>Jaye. Balaguer</i>	<i>47</i>	<i>C.</i>	<i>Can Morant</i>
<i>Cas Mestra</i>	<i>Melchor Carrió</i>	<i>45</i>	<i>C.</i>	<i>Ca Mestra Melcion</i>
<i>Cana Biniali</i>	<i>Juan Balaguer</i>	<i>40</i>	<i>C.</i>	<i>Cana Biniali</i>
<i>Can Gaspar</i>	<i>Gaspar Frau</i>	<i>50</i>	<i>C.</i>	<i>Can Gaspar</i>
<i>Can Pesquet</i>	<i>Jaye. Salom</i>	<i>36</i>	<i>C.</i>	<i>Son Pesquet</i>
<i>Can Roig</i>	<i>Barte. Mir</i>	<i>36</i>	<i>C.</i>	<i>Can Roig Cases Noves</i>
<i>Can Morante</i>	<i>Antonio Crespí</i>	<i>24</i>	<i>C.</i>	<i>Can Morante [de Matias Sans]</i>

1831				
<i>Predios ó Casas</i>	<i>Nombres</i>	<i>Edat</i>	<i>Estat</i>	<i>Topònim de 1829</i>
<i>Cas Chamarró</i>	<i>Franco. Canaves</i>	40	C.	<i>Cane Fosca</i>
<i>Cas Misé</i>	<i>Pedro Jose Barceló</i>	40	C.	<i>Cal Sent Juan des Mise</i>
<i>Can Barrera</i>	<i>Guillermo Ferrer</i>	36	C.	<i>Can Barrera</i>
<i>Id.</i>	<i>Catalina Frau</i>	30	C.	<i>Can Barrera</i> [de Bart. Porcell]
<i>Cas Chamarró</i>	<i>Vicente Busquets</i>	33	C.	<i>Can Siuvestra</i>
<i>Son Borrás</i>	<i>Juan Vidal</i>	74	C.	<i>Son Borrás</i>
<i>Cas Chamarró</i>	<i>Catalina Blanch</i>	50	V ^a	<i>Cas Chamorro</i>
<i>Can Pesquet Batle</i>	<i>Jaye. Llinas</i>	32	C.	
<i>S. Hostelet des Pont</i>	<i>Barte. Jaume</i>	30	Sro.	<i>Hostal de Buñola</i>
<i>Can Martí</i>	<i>Martin Cañellas</i>	55	C.	<i>Can Martí</i>
<i>Can Rotgé</i>	<i>Baltasar Garau</i>	53	C.	<i>Can Taça</i>

CONCLUSIONS

L'estudi de la toponímia tradicional és una eina per conèixer i reconstruir l'evolució territorial de l'estructura de propietats en disseminat de sa Indioteria, que es remunta a finals del segle XVII i mitjan segle XVIII. Fins ara, hem pogut identificar els topònims dels establiments més antics de la barriada a partir de l'any 1784, amb la col·laboració inestimable del prevere Joan Muntaner Moner (1750-1792), vicari de Son Sardina. Paradoxalment, és el mateix any de la confecció del mapa de Mallorca de 1784-1785, patrocinat per Antoni Despuig, que només cartografia les propietats més grosses, els camins, l'hostal del pont del camí de Bunyola i els establits de Can Buc (dins el Pla de Son Nebot, Marratxí).

Els padrons de milícies i les relacions de propietats del terme de Palma han fet possible la identificació, entre 1800 i 1831, dels topònims i de les famílies de sa Indioteria. L'estructura en petita propietat apareix ben consolidada des dels inicis del segle XIX i les parcel·lacions van incrementant-se progressivament en direcció cap al camí de Sóller. El seguiment dels topònims és indicatiu i ofereix exemples de noms efímers (és el cas de *Son Vent*) i d'altres que encara han de fixar-se. Les *cases noves* són una prova de nous assentaments. La vintena de topònims de 1784 s'incrementa fins a la cinquantena de 1831.

La recerca per documentar la toponímia tradicional i la formació de la barriada de sa Indioteria té continuïtat i, per tant, encara existeix la possibilitat d'accedir a noves dades, sempre en base a altra documentació. Això no obstant, la visió de conjunt fins al primer terç del segle XIX s'ha de considerar, ara per ara, molt representativa sobre els orígens de la barriada.

BIBLIOGRAFIA

- ARCHIDUQUE LUIS SALVADOR DE AUSTRIA [Edició 1982-1993] *Las Baleares por la palabra y el grabado*. Palma: «Sa Nostra» Caixa de Balears. 10 vol.
- BERARD, Gerónimo de [1789] (1983) *Viaje a las Villas de Mallorca 1789*. [Edició a cura de Llorenç PÉREZ MARTÍNEZ]. Palma: Ajuntament de Palma.
- GINARD BUJOSA, Antoni (2008) «Toponímia en disseminat a la perifèria de Palma: sa Indioteria, segle XVIII» a BASSA I MARTÍN, Ramon; PLANISI GILL, Hermínia; VALLÈS MORAGUES, Aina (Coord.) *XX Jornada d'Antroponímia i Toponímia (La Real, 2007)*. Palma: Universitat de les Illes Balears. Pàg. 73-100.
- JUAN TOUS, Jerónimo (1977) *Grabadores mallorquines*. Palma: Diputación Provincial de Baleares. Instituto de Estudios Baleáricos. Consejo Superior de Investigaciones Científicas.
- MOLL, Isabel (1996) «El paisatge agrari de Marratxí al 1818» a *I Jornades d'Estudis Locals a Marratxí*. [Palma]: Ajuntament de Marratxí.
- MOLL BLANES, Isabel (2002) «Descripció del poblament i de la població del municipi de Marratxí al 1816» a *III Jornades d'Estudis Locals a Marratxí*. [Palma]: Ajuntament de Marratxí.
- MOLL BLANES, Isabel (2008) «Agronomia i tècniques agrícoles al segle XVIII» a MOLL BLANES, Isabel; VIDAL HERNÁNDEZ, Josep M. (Dir.) *Història de la Ciència a les Illes Balears*. Volum III. *La Il·lustració*. Palma: Govern de les Illes Balears. Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació. Pàg. 267-306.
- VALERO MARTÍ, Gaspar (2008) *Els noms de Fora Porta de la Ciutat de Mallorca. Toponímia documentada del Terme de Palma (1230-1901)*. [Palma]: Ajuntament de Palma.